

«Шинхан Банк Қазақстан» АҚ

**2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға,
ХҚЕС сәйкес дайындалған қаржылық есептілік**

және тәуелсіз аудиторлар есебі

	Беті
Қаржылық есептілікті дайындау және бекіту жауапкершілігі жөніндегі басшылықтың мөлімдемесі	3
Тәуелсіз аудиторлар есебі	4-6
2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілігі:	
Пайда немесе залал және өзге жиынтық кіріс туралы есеп	7
Қаржылық жағдай туралы есеп	8
Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп	9
Капиталдағы өзгерістер туралы есеп	10
Қаржылық есептілікке ескертпелер	11-66

«Шинхан Банк Қазақстан» АҚ

Басшылықтың 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілігін дайындау және бекіту жауапкершілігі жөніндегі мәлімдемесі

Ұсынылған Тәуелсіз аудитордың есебінде көрсетілген аудиторлардың міндеттемесін сипаттаумен қатар қаралуға тиіс төменде келтірілген мәлімдеме аудиторлар мен Банк басшылығының «Шинхан Банк Қазақстан» АҚ (бұдан әрі мәтінде – «Банк») қаржылық есептілігіне қатысты жауапкершілік ауқымын шектеу мақсатымен жасалды.

Басшылық Банктің 2023 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, және сол күні аяқталған жыл ішіндегі оның қызмет нәтижесін, ақша қаражаты қозғалысын және меншікті капиталдағы өзгерісін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес барлық маңызды аспектілері тұрғысынан анық көрінетін қаржылық есептілігін дайындауға жауапты.

Қаржылық есептілігін дайындау барысында басшылық келесілерге жауапты:

- бухгалтерлік есеп қағидаларын дұрыс таңдау және оларды дәйекті пайдалану;
- негіздемелі бағалаулар мен есеп айырысуларды қолдану;
- ХҚЕС талаптарын орындау және қаржылық есептілікке ескертпелерде ХҚЕС-тен барлық елеулі ауытқуларды ашып көрсету; және
- Банк жақын болашақта қызметін жалғастырады деген жорамалға сүйене отырып, мұндай жорамалдар заңсыз болып табылатын жағдайларды қоспағанда, қаржылық есептілікті дайындау.

Басшылық сонымен қатар келесілерге де жауапты:

- Банктің тиімді және сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеу, енгізу және оның қызметін қамтамасыз ету;
- Банктің қаржылық жағдайы туралы ақпаратты кез келген сәтте, әрі жеткілікті дәрежедегі дәлдікте әзірлеуге және қаржылық есептіліктің ХҚЕС талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесін қолдау;
- бухгалтерлік есепті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізу;
- Банк активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін өз құзыреті шегінде барлық орынды шараларды қабылдау;
- алаяқтық, қателік және өзге де теріс пайдаланушылық фактілерін анықтау және олардың алдын алу.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікті «Шинхан Банк Қазақстан» АҚ басшылығы 2024 жылдың 19 сәуірінде бекітті.

Басшылықтың атынан:

Басқарма Төрағасы
Чжоу Инг Ын

Бас бухгалтер
Г.Ш. Жаксыбаева

19 сәуір 2024 жыл
Алматы қ., Қазақстан Республикасы

ТӨУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ

«Шинхан Банк Қазақстан» АҚ Директорлар кеңесіне және Басқармасына

Аудит нәтижелері бойынша жасалған қорытынды

Пікір

Біз «Шинхан Банк Қазақстан» АҚ-ң (бұдан әрі - «Банк») 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есептен, көрсетілген күні аяқталған жыл іші пайда немесе залал және өзге жиынтық кіріс туралы есептен, капиталдағы өзгерістер туралы есептен және ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есептен, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелерінің қысқаша сипаттамасынан және басқа түсіндірме ескертпелерден құралатын тіркелген қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікіріміз бойынша, барлық маңызды аспектілердегі тіркелген қаржылық есептілік Банктің 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күні аяқталған жыл үшін оның қызметінің қаржылық нәтижелерін және ақша қаражаттарының қозғалысын Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес шынайы көрсетеді.

Пікір білдіруге негіздеме

Біз аудитті Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес жүргіздік. Осы стандарттар бойынша біздің жауапкершілігіміз одан әрі есебіміздің «Қаржылық есептілік аудитіне аудиторлардың жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған.

Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары Кеңесінің кәсіби бухгалтерлерге арналған әдеп кодексіне (БАХӘСК кодексі) және біздің қаржылық есептіліктің аудитіне тиісті Қазақстан Республикасында қолданылатын әдептілік талаптарға сәйкес Банкке қатысты тәуелсіз болып табыламыз және біз басқа да әдептілік міндеттемелерді аталған талаптар мен кәсіби бухгалтерлерге арналған әдеп кодексіне сәйкес орындадық. Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіруге негіздеме болуға жеткілікті және тиісті деп есептейміз.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға, қаржылық есептілікке жауап беретін тұлғалардың жауапкершілігі

Басшылық ХҚЕС-ке сәйкес қаржылық есептіліктің дайындауы мен әділ ұсынылуына және де алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмаланбаған қаржылық есептілікті дайындау үшін басшылық қажет деп анықтайтын ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Қаржылық есептілікті дайындауда басшылық Банктің үздіксіз қызметін жалғастыру қабілетін бағалау, сәйкес жағдайларда үздіксіз қызметке қатысты мәселелерді ашып көрсету және басшылық Банкті жауып тастауға немесе оның қызметін тоқтатуды ниеттеніп отырған немесе одан басқа нақты балама нұсқасы болмаған жағдайларды қоспағанда есептіліктің үздіксіз қызмет негізін қолдану үшін жауапты.

Корпоративті басқаруға жауап беретін тұлғалар Банктің қаржылық есептілігін даярлауды қадағалауға жауаптылықта болады.

Қаржылық есептілік аудитіне аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз қаржылық есептіліктің толығымен алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмаланбағандығы туралы ақылға қонымды сенімділік алу және де біздің пікіріміз енетін аудиторлық қорытынды шығару. Ақылға қонымды сенімділік жоғары дәрежедегі сенімділікті білдіреді, бірақ Аудиттің халықаралық стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит бар болған кездегі елеулі бұрмалануларды ерқашан табатындығына кепіл болып табылмайды. Бұрмаланулар алаяқтық әрекеттер немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және де егер олар жеке немесе жиынтық түрінде осы қаржылық есептілік негізінде қабылданатын экономикалық шешімдерге ықпал етуі негізді түрде жорамалданса, маңызды болып саналады.

Аудиттің халықаралық стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит шеңберінде біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және аудит бойы кәсіби күмәншілдікті сақтаймыз. Одан бөлек біз келесілерді орындаймыз:

- жосықсыз әрекеттер немесе қателіктер салдарынан қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелін анықтаймыз және бағалаймыз және де осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді өзірлейміз және өткіземіз және де біздің пікірімізді білдіру үшін негіз болатын жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдер аламыз.

Жосықсыз әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалануларды анықтамау тәуекелі қателіктер нәтижесінде елеулі бұрмалануларды анықтамау тәуекелінен жоғары, өйткені алаяқтық әрекеттер сөз байласу, жалғандық, қасақана өткізу, ақпаратты немесе әрекетті бұрмалап көрсетулерді немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өтуді қамтуы мүмкін.

- жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді өзірлеу мақсатымен, бірақ Банктің ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірді білдіру мақсатынсыз, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсіне аламыз;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бухгалтерлік бағалаулардың негізділігін және басшылық дайындаған ашып көрсетілген ақпаратты бағалаймыз;
- басшылықтың бухгалтерлік есептің үздіксіз қызмет негізін қолдануының заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз және де алынған аудиторлық дәлелдер негізінде Банктің үздіксіз қызметін жалғастыру қабілетіне елеулі күмән туғызуы мүмкін оқиғалар немесе шарттарға байланысты елеулі белгісіздіктің бар-жоқтығы туралы қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздік бар деген қорытындыға келсек, біздің аудиторлардың есебінде қаржылық есептіліктегі сәйкес ашып көрсетілген ақпаратқа назар аударуымыз керек немесе осындай ашып көрсетілген ақпарат орынсыз болса, пікірімізді түрлендіруіміз керек. Біздің қорытындыларымыз біздің аудиторлардың есебінің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда болашақ оқиғалар немесе шарттар Банктің үздіксіз қызметті жалғастыру қабілетінің жоғалуына әкелуі мүмкін;
- қаржылық есептіліктің ашып көрсетілген ақпараты енетін бүтіндей ұсынылуын, құрылымы мен мазмұнын, және де қаржылық есептіліктің негізінде жатқан операциялар мен оқиғаларды әділ ұсынылуын қамтамасыз етілетіндей көрсетуін бағалаймыз.

Біз корпоративтік басқару өкілеттілігіне ие тұлғалармен, оларға басқасымен қатар, аудиттің жоспарланған көлемдері мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижесі бойынша маңызды

ескертулер туралы, оның ішінде біз аудит барысында анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің айтарлықтай кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып, ақпараттық өзара әрекеттестікті жүзеге асырамыз.

Нәтижесінде тәуелсіз аудиторлардың осы аудиторлық есебі шығарылған тапсырманың жетекшісі:

Аудиторы Г.Ж. Жарикова

ҚР аудиторларды аттестаттау жөніндегі біліктілік комиссиясы берген 22.12.2014 жылғы №0000217 аудитордың біліктілік куәлігі.

«BDO Qazaqstan» ЖШС

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Ішкі мемлекеттік аудит комитеті берген 2021 жылғы 19 наурыздағы №21012748 мемлекеттік лицензиянысы.

Директоры Р.М. Рахимбаев

«19» сәуір 2024 жыл

Алматы қаласы

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ЖӘНЕ БАСҚА ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ЕСЕП

(қазақстандық мың теңгемен)

	Ескер.	2023 ж.	2022 ж.
Пайыздық кірістер	4	62,270,849	10,842,801
Пайыздық шығыстар	4	(38,039,864)	(6,104,881)
Таза пайыздық кіріс	4	24,230,985	4,737,920
Комиссиялық кірістер	5	167,934	161,137
Комиссиялық шығыстар	6	(195,376)	(234,435)
Таза комиссиялық кіріс		(27,442)	(73,298)
Шетел валютасымен жасалған операциялардан түсетін таза пайда	7	2,699,913	606,541
Өзге операциялық кірістер (шығыстар), нетто		142,024	(3,193)
		27,045,480	5,267,970
Операциялық кірістер			
Құнсызданудан болған залалды/(пайда) қалпына келтіру	9	(114,327)	(116,624)
Қызметкерлерге жұмсалатын шығыстар	8	(1,163,391)	(1,001,914)
Басқа жалпы шаруашылық және өкімшілік шығыстар	10	(565,997)	(523,579)
Табыс салығын шегергенге дейінгі пайда		25,201,765	3,625,853
Табыс салығы бойынша үнемдеу/ (шығыс)	11	15,940	(254,508)
Бір жыл ішіндегі пайда		25,217,705	3,371,345
Табыс салығы шегерілген өзге жиынтық шығын			
<i>Қайта жіктелген немесе кейіннен пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуі мүмкін баптар:</i>			
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнымен есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалау бойынша резерв			
- әділ құнның таза өзгеруі		34,548	33,538
Табыс салығы шегерілген бір жыл ішіндегі өзге жиынтық шығын		34,548	33,538
Бір жыл ішіндегі барлық жиынтық кіріс		25,252,253	3,404,883
Акцияға шаққандағы пайда			
Акцияға базалық және бөлінген пайда (теңгемен)	25	25,145.49	3,361.69

Басшылықтың атынан:

Басқарма Төрағасы
Чжо Енг ЫнБас бухгалтер
Г.Ш. Жаксыбаева19 сәуір 2024 жыл
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ
2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЕСЕП
(қазақстандық мың теңгемен)

	Ескер.	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты және оның баламалары	12	335,979,749	80,453,806
Банктердегі шоттар мен депозиттер	13	184,910	182,812
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнымен есепке алынатын қаржы активтері	14	-	970,269
Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттер:			
- ірі кәсіпорындарға берілген кредиттер	15	6,978,987	-
- шағын және орта кәсіпорындарға берілген несиелер	15	31,333,988	13,728,483
- бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттер	15	9,802,142	8,696,405
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	16	88,107,686	20,907,670
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша активтер		433,588	73,707
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	17	155,691	155,691
Негізгі құралдар, материалдық емес активтер және пайдалану құқығы нысанындағы активтер	18	450,719	411,305
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер	11	48,268	44,972
Өзге активтер	19	734,344	286,682
Активтердің барлығы		474,210,072	125,911,802
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Банктердің шоттары мен депозиттері	20	348,438	79,509
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері			
- корпоративтік клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	21	411,493,451	71,141,596
- бөлшек сауда клиенттерінің ағымдағы шоттары мен депозиттері	21	8,541,984	11,486,216
Банктердің қарыздары	22	-	13,888,271
Халықаралық қаржы ұйымдарының қарыздары	23	7,023,267	8,230,594
Өзге міндеттемелер	24	1,280,082	815,019
Міндеттемелердің барлығы		428,687,222	105,641,205
КАПИТАЛ			
Акционерлік капитал	25	10,028,720	10,028,720
Қосымша төленген капитал		144,196	144,196
Резервтік капитал		279,516	279,516
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнымен есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалау резерві		-	(34,548)
Бөлінбеген пайда		35,070,418	9,852,713
Капитал жиыны		45,522,850	20,270,597
Міндеттемелер және капиталдың барлығы		474,210,072	125,911,802

Басқарма Төрағасы
Чжоу Иньгын

Бас бухгалтер
Г.Ш. Жаксыбаева

19 сәуір 2024 жыл
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ
ЕСЕП

(қазақстандық мың теңгемен)

	2023 ж.	2022 ж.
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
Алынған пайыздық кірістер	62,553,291	10,724,775
Төленген пайыздық шығыстар	(34,975,169)	(5,725,990)
Алынған комиссиялық кірістер	165,789	158,244
Төленген комиссиялық шығыстар	(216,608)	(222,421)
Шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза түсімдер	2,657,992	475,838
Басқа операциялық түсімдер (төлемдер)	306,643	189,659
Жұмыскерлерге төленген төлемдер	(1,126,230)	(981,736)
Төленген басқа жалпы шаруашылық және әкімшілік шығыстар	(436,401)	(232,510)
Операциялық активтердің (көбеюі)/азаяуы		
Банктердегі шоттар мен депозиттер	(10,166)	(2,581)
Клиенттерге берілген кредиттер	(25,578,490)	(2,360,092)
Операциялық міндеттемелердің көбеюі/(азаяуы)		
Банктердегі шоттар мен депозиттер	276,608	(668,930)
Ағымдағы шоттар және клиенттердің депозиттері	335,392,908	27,067,075
Табыс салығын төлегенге дейін операциялық қызметтен алынған таза ақша ағымдары	339,010,167	28,421,331
Төленген табыс салығы	(352,837)	(310,000)
Операциялық қызметтен алынған таза ақша ағымдары	338,657,330	28,111,331
Инвестициялық қызметтен түскен ақша ағымдары		
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу	(67,593)	(9,502)
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін сатып алу	(67,666,499)	(10,998,776)
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің істен шығуы	968,646	310,982
Инвестициялық қызметте пайдаланылған таза ақша ағымдары	(67,666,499)	(10,697,296)
Қаржылық қызметтен түскен ақша ағымдары		
Қарыздар түсімі/(өтеу)	(14,904,238)	17,218,842
Жалдау бойынша міндеттемелерге төлемдер	(114,778)	(87,437)
Қаржылық қызметтен алынған/ (пайдаланылған) таза ақша ағымдары	(15,019,016)	17,131,405
Ақша қаражаты және оның баламаларының таза өзгеруі	256,872,868	34,545,440
Айырбастау бағамдарының өзгеруінің ақша қаражаттарына және оның баламаларына өсері	(1,337,714)	1,233,427
Күтілетін кредиттік шығындар резерві	(9,211)	(4,217)
Жыл басына ақша қаражаты және оның баламалары	80,453,806	44,679,156
Жыл соңына ақша қаражаты және оның баламалары	335,979,749	80,453,806

Басқарма Төрағасы
Чжо Енг Ын

Бас бухгалтер
Г.Ш. Жаксыбаева

19 сәуір 2024 жыл
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП
(Қазақстандық мың теңгемен)

	Акциягерлік капитал	Қосымша төленген капитал	Резервтік капитал	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнымен есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалау бойынша резерв	Бөлінбеген пайда	Капитал жиыны
2021 жылғы 31 желтоқсанға	10,028,720	144,196	279,516	(68,086)	6,481,368	16,865,714
Жыл ішіндегі пайда	-	-	-	-	-	-
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнымен есепке алынатын қаржы активтері әділ құнының таза өзгеруі	-	-	-	33,538	-	33,538
Өзге жиынтық кірістің барлығы	-	-	-	33,538	-	33,538
Жыл ішіндегі жиынтық кірістің барлығы	-	-	-	33,538	3,371,345	3,404,883
2022 жылғы 31 желтоқсанға	10,028,720	144,196	279,516	(34,548)	9,852,713	20,270,597
Жыл ішіндегі пайда	-	-	-	-	25,217,706	25,217,706
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнымен есепке алынатын қаржы активтері әділ құнының таза өзгеруі	-	-	-	34,548	-	34,548
Өзге жиынтық кірістің барлығы	-	-	-	34,548	-	34,548
Жыл ішіндегі жиынтық кірістің барлығы	-	-	-	34,548	25,217,706	25,252,253
2023 жылғы 31 желтоқсанға	10,028,720	144,196	279,516	-	35,070,418	45,522,850

Басқарма Төрағасы
Чжо Енг Ын

Бас бухгалтер
Г.Ш. Жаксыбаева

19 сәуір 2024 жыл
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР

(а) Ұйым және негізгі қызметі

Банк Қазақстан Республикасында 2008 жылы акционерлік қоғам ретінде құрылды. Депозиттер тарту және клиент шоттарын жүргізу, кредиттер мен кепілдіктер ұсыну, есеп айырысу-кассалық қызмет көрсетуді жүзеге асыру, бағалы қағаздармен және шетел валютасымен операциялар жүргізу Банк қызметінің негізгі түрлері болып табылады. Банк қызметі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкімен (бұдан әрі - «ҚРҰБ») реттеледі.

Банктің заңды тұлға ретіндегі ресми мәртебесі Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеу (Заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің №5037-1900-АО (ИУ)) арқылы белгіленді, банк қызметін жүзеге асыру құқығы Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу және қадағалау агенттігімен (ҚҚА) белгіленген (2008 жылғы 28 қарашада берілген банктік және басқа операцияларды жүзеге асыруға лицензияның № 1.1.258).

2015 жылғы қаңтар айында «Қазақстан Республикасының рұқсат беру жүйесі мәселелері жөніндегі кейбір заң актілеріне өзгертулер мен толықтыруларды енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының күшіне енуіне байланысты «шетел валютасымен жасалатын айырбастау операцияларын ұйымдастыру» банктік операция түрі «шетел валютасымен жасалатын айырбастау операцияларын ұйымдастыру, оған қоса қолма қол шетел валютасымен жасалатын айырбастау операцияларын ұйымдастыруға» өзгертілді. Банктің лицензиясы қайта рәсімделді (Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің 20.01.2015 ж. №1.1.258 лицензиясы). 2017 жылғы қаңтар айында заңды мекенжайдың өзгеруіне байланысты банктің лицензиясы қайта рәсімделді (Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің 27.01.2017 ж. №1.1.258 лицензиясы).

Банктің заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, 050010, Алматы қ., Достық даңғ., 38.

Банктің филиалдары жоқ. Активтер мен міндеттемелердің басым бөлігі Қазақстан Республикасында орналасқан.

Банк толығымен «Shinhan Bank» АҚ меншігінде (Корея Республикасы, Сеул қ.) (бұдан әрі – «Иегер банк» немесе «Акционер»). Соңғы бас кәсіпорын Shinhan Financial Group Co. Ltd. болып табылады. Ол Банктің қызметін өз білгенінше және өз мүддесінде бағыттауға құқылы. Байланысты тараптармен жасалатын операциялар туралы 29-ескертпеде толығырақ айтылған.

(б) Шаруашылық қызметті жүзеге асыру жағдайлары

Жалпы бөлім

Банктің қызметі, негізінен, Қазақстанда жүзеге асырылады. Соған сәйкес Банк Қазақстанның экономикалық және қаржылық жағдайларына тән, нарықтық экономикасы дамып келе жатқан мемлекеттің сипаттамаларын көрсететін төуекелдерге шалдыққыш болып табылады. Құқықтық жүйе, салықтық жүйе және заңнама базасы дамуын жалғастыруда, алайда олар басқа құқықтық және қаржылық кедергілермен қатар қызметін Қазақстанда жүзеге асыратын ұйымдардың шалдығатын өртүрлі өзгерістерге және түсіндірмелерге тап болады.

Экономикалық факторлар

Соңғы бірнеше жылда өлем мен қаржы нарықтары күйзелістердің ұзақ тізімін бастан өткерді. Олардың арасында коронавирустық инфекция пандемиясы, Қытайдағы экономикалық құлдырау, энергия бағасының өсуі, Ирандағы және басқа да бірқатар елдердегі төртіпсіздіктер, ақша-несие саясатының жаһандық қатаюы, Ресей мен Украина соғысы және Палестина-Израиль қақтығысы бар.

Алдыңғы қатарлы елдердің экономикасының табиғи ағымы мен органикалық дамуы бұзылды. Болашақтағы оқиғалардың белгісіздігі, шикізат пен капитал нарығындағы құбылмалылық, логистикалық мәселелер көптеген компаниялар үшін қаржылық қиындықтарға, экономиканың өртүрлі салаларындағы ұйымдардың қызметін болжау мен бюджетті құрудағы қиындықтарға әкелді.

Геосаяси жағдайдың шиеленісуі Ресей экономикасының кейбір секторларына, ресейлік компаниялар мен азаматтарға қатысты бірқатар елдердің санкциялары мен шектеулерінің кеңеюіне әкелді; бірқатар халықаралық компаниялар Ресей Федерациясындағы кәсіпкерлік қызметін тоқтатты, сондай-ақ, Ресей Федерациясымен байланысты компаниялармен ынтымақтастықты тоқтатты. Банк басшылығы жағдайдың дамуын қадағалайды және туындайтын төуекелдерді төмендету және нивелирлеу, үздіксіз қызметті қамтамасыз ету және Банктің қаржылық тұрақтылығын сақтау үшін

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

барлық қажетті шараларды қабылдайды.

Геосаяси дағдарыс өлемдік экономиканың дамуына кері әсерін тигізуде. Энергия тасымалдауыштарға бағаның артуы және белгісіздіктің өсуі қысымымен көптеген елдердің экономикасының баяулағаны байқалады. Экономикалық белсенділіктің әлсіздігін іскерлік белсенділік көрсеткіштері растайды. Жаһандық инфляция тарихи жоғары деңгейде қалып отыр. Дегенмен, мұнайға және басқа да энергетикалық ресурстарға өлемдік бағаның шамалы төмендеуі аясында 2023 жылы жылдық мәндегі өлемдік инфляцияның жалпы деңгейі экономикалық белсенділіктің айтарлықтай төмендеуінсіз төмендеуді жалғастырды.

2023 жылғы 17 қарашада Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі Қазақстан Республикасының егеменді кредиттік рейтингін "BBB-" деңгейінде растады, болжам – «тұрақты». Қазақстанның кредиттік рейтингін сақтаудың негізгі факторлары әлі де күшті фискалдық ұстаным және сыртқы факторларға тұрақтылыққа ықпал еткен елеулі сыртқы резервтер болып қала береді. Fitch Ratings бағалауы бойынша Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының өтімді активтерін қоса алғанда, валюталық резервтер 2023 жылғы қаңтар-қазанда 17%-ға ұлғайды және ЖІӨ-нің 33% құрады. Таза шетелдік активтер ЖІӨ-нің 32,3% құрады, бұл ұқсас несиелік рейтингі бар елдердің медианасынан едәуір асып түсті. Бұл ретте елдің шикізат тауарларына тәуелділігі, инфляцияның жоғары деңгейі және экономикалық саясаттың жеткіліксіз дамыған бағдарламасы байқалады. Агенттіктің пікірінше, экономиканы өртараптандыру бойынша қабылданып жатқан шаралар экономикалық саладағы жағдайға байланысты қиындықтарды ескере отырып, уақытты талап етеді. Fitch бағалауы бойынша Теңіз кен орнындағы қызметтің кеңеюі (2024 жылдың соңына дейін кейінге қалдырылған) өңірдегі геосаяси жағдайдың әсерін теңестіреді.

Fitch Ratings сарапшылары 2024 жылы инфляцияның 9,5%-ға дейін төмендеуін болжайды. Агенттік Ұлттық банктің теріс факторларды сіңіруге көмектесетін құбылмалы айырбас бағамына деген ұмтылысын ерекше атап өтеді.

Бұдан басқа, Қазақстан Республикасындағы мұнай-газ секторы Қазақстан Республикасындағы саяси, заңнамалық, салықтық және нормативтік өзгерістердің ықпалына ұшырап отыр. Қазақстан Республикасының экономикалық тұрақтылығының болашағы көп жағдайда Үкімет қабылдайтын экономикалық шаралардың тиімділігіне, сондай-ақ құқықтық, бақылау және саяси жүйелердің дамуына, яғни банктің бақылау саласынан тыс жағдайларға байланысты болады.

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік Банк басшылығының қолданыстағы жағдайлардың банк қызметінің нәтижелеріне және қаржылық жағдайына ықтимал әсерін бағалауын көрсетеді. Алайда, қазіргі уақытта банктің болашақ нәтижелері мен қаржылық жағдайына экономикалық жағдайдағы өзгерістердің әсерін анықтау қиын.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

(а) ХҚЕС сәйкестігі туралы мәлімдеме

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес Халықаралық қаржылық есептілік жөніндегі Кеңес (ХҚЕС жөніндегі Кеңес) бекіткен редакцияда дайындалды.

(б) Құнды бағалауға арналған база

Данная финансовая отчетность подготовлена в соответствии с принципом учета по фактическим затратам, за исключением финансовых активов, учитываемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход.

(в) Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Банктің функционалдық валютасы қазақстандық теңге («теңге») болып табылады, ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, Банк жүргізетін операциялардың көпшілігі және оның қызметіне әсер ететін олармен байланысты мән-жайлардың экономикалық мәнін жақсы бейнелейді.

Қазақстандық теңге осы қаржылық есептіліктің деректерін ұсыну валютасы болып табылады. Теңгемен ұсынылған барлық сандық көрсеткіштер, егер өзгесі көрсетілмесе, жақын мыңға дейін дөңгелектенеді.

Кәсіби пікірлерді, есептік бағалаулар мен жорамалдарды қолдану

Қаржылық есептілікті ХҚЕС талаптарына сәйкес дайындауы басшылықты есеп саясатын пайдалануға және қаржылық есептілікте көрсетілген активтер мен міндеттемелердің, кірістер мен шығыстардың шамасына әсер ететін пікірлерді, есептік бағалаулар мен жорамалдарды жасауға міндеттейді. Нақты нәтижелер көрсетілген бағалардан өзгеше болуы мүмкін.

Бағалаулар мен олардың негізінде жатқан жорамалдау жүйелі түрде қайта қарастырылады. Бағалаудағы түзетулер тиісті бағалаулар қайта қарастырылған есептік кезеңде және оларға қатысы бар кез келген кейінгі кезеңдерде мойындалады.

Есептік саясаттарын пайдаланудағы елеулі тұрақсыз бағалаулар мен сын бағалаулар туралы ақпарат келесі ескертпеде сипатталған:

- 15-ескертпе – қарыздардың құнсыздануын бағалау;
- 16-ескертпе – амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін жіктеу;
- 30-ескертпе – қаржы құралдарының өділ құны.

(д) Қызметтің үздіксіздігі

Тіркелген қаржылық есептілік Банктің өдеттегі қызметінің барысында активтер өткізілетін және міндеттемелер өтелетін қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдың негізінде дайындалған. Осы бағалауды жүргізу кезінде банк басшылығы ақша қаражатының, пайда мен капитал ресурстарының қозғалысы туралы болжамдарды қоса алғанда, қазіргі және болашақтағы экономикалық жағдайларға қатысты ақпараттың кең спектрін қарастырды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ

Банк бұдан әрі сипатталған есеп саясатының ережелерін жаңа стандарттарды енгізуді қоспағанда, осы қаржылық есептілікте ұсынылған барлық есеп беру кезеңдерінде дәйекті түрде қолданған.

(а) Шетел валютасымен жасалған операциялар

Шетел валютасымен жасалған операциялар Банктің функционалдық валютасына операция жасалған күні қолданылған валюталық бағамдар бойынша ауыстырылады.

Есеп беретін күнгі жағдай бойынша шетел валютасында көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күні қолданылған валюталық бағам бойынша функционалдық валютаға ауыстырылады. Шетел валютасында көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелермен жасалған операциялардан түскен пайда немесе залал тиімді мөлшерлеме бойынша есептелген пайыздар мен кезең ішіндегі төлемдер мөлшеріне түзетілген кезең басындағы жағдай бойынша функционалдық валютадағы амортизацияланған құнның және есепті кезең соңындағы жағдай бойынша валюталық бағам бойынша функционалдық валютаға ауыстырылған шетел валютасындағы амортизацияланған құнның арасындағы айырманы білдіреді.

Өділ құн бойынша бағаланатын шетел валютасында көрсетілген монетарлық емес активтер мен міндеттемелер функционалдық валютаға өділ құнды анықтау күні қолданылған валюталық бағамдар бойынша ауыстырылады. Шетел валютасымен және нақты шығындар бойынша көрсетілген монетарлық емес активтер мен міндеттемелер функционалдық валютаға операция жасалған күні қолданылған валюталық бағам бойынша ауыстырылады.

Шетел валютасына ауыстырудың нәтижесінде пайда болатын бағамдық айырмалар пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

(б) Қаржы құралдары

(i) Қаржы құралдарын тану және бағалау

Банк шарт бойынша тиісті қаржы құралына қатысты тарап болған кезде, қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер Банктің қаржылық жағдайы туралы есепте көрсетіледі. Банк қаржы активтерін және міндеттемелерді сатып алу мен іске асыруды сауда күні бойынша көрсетеді. Осылайша сатып алынған қаржы құралдары кейіннен мәміле жасалған сәттен бастап және белгіленген есеп айырысу күніне дейін өділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары сатып алынған құралдар сияқты ескеріледі.

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бастапқыда өділ құн бойынша көрсетіледі. Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді (пайда немесе залал арқылы өділ құны

бойынша көрсетілетін қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелерден басқа) сатып алумен немесе шығарумен тікелей байланысты транзакциялық шығындар тиісінше бастапқы тану кезінде қаржылық активтердің немесе қаржылық міндеттемелердің өділ құнын ұлғайтады немесе азайтады. Пайда немесе залал арқылы өділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтерді немесе қаржылық міндеттемелерді сатып алуға тікелей қатысты транзакциялық шығындар тікелей пайдаға немесе залалға жатқызылады. Құнды кейіннен бағалау үшін пайдаланылатын бухгалтерлік есеп принциптері қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері төменде сипатталған есеп саясатының тиісті ережелерінде ашып көрсетіледі.

Қаржы активтері

Барлық қаржы активтері, қаржы активін тиісті нарықта белгіленген мерзімде жеткізуді талап ететін және бастапқыда қаржы активтерін қоспағанда, өділ құны бойынша есепке алына отырып, мәміле бойынша шығыстармен бағаланатын келісімшарт бойынша сатып алынған немесе сатылатын болса, мәміле жасалған күні танылады және тоқтатылады пайда немесе шығын арқылы өділ құн бойынша жіктеледі. Пайда немесе залал арқылы өділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтерді сатып алуға тікелей байланысты операциялық шығындар дереу пайдада немесе залалда танылады.

9 ХҚЕС (IFRS) «Қаржы құралдары» шеңберінде танылған барлық қаржы активтері қаржы активтерін басқаруға арналған Банктің бизнес-үлгісіне және қаржылық активтердің ақша ағындарының шарттық сипаттамаларына негізделген амортизацияланған құны немесе өділ құны бойынша бағалануы тиіс.

Бұл ретте:

- *Келісім-шартта көзделген ақша қаражатының ағындарын алу үшін активті ұстап қалу.*

Осы бизнес-моделі қаржы активтерін басқару қаржы құралының қолданылу мерзімі ішінде негізгі сома мен пайыздардың төлемдерін алу арқылы ақша қаражатының ағындарын іске асыру мақсатында жүзеге асырылады деп болжайды.

Осы бизнес-моделі шегінде қаржы активін өтеуге дейін ұстап тұру басымдық болып табылады, алайда мерзімінен бұрын жүзеге асыруға тыйым салынбайды.

- *Келісім-шартта көзделген ақша ағындарын алу және қаржы активтерін сату үшін активті ұстап қалу.*

Бұл бизнес-моделі қаржы активтерін басқару шарттық ақшалай қаражаттың ағындарын алуға және қаржылық активтерді сатуға бағытталған деп болжайды. Осы бизнес-моделі шеңберінде қаржы активін сатудан қолмақол ақшаны алу - «Келісім-шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін активтерді ұстап қалу» бизнес-моделімен салыстырғанда сатудың жоғары жиілігі мен сату көлемімен сипатталатын басымдық болып табылады.

- *Басқа мақсаттар үшін активті ұстап қалу.*

Осы бизнес-моделі шеңберінде қаржы активтерін басқару мақсаты мыналар болуы мүмкін:

- а. қаржы активтерін сату арқылы ақшалай қаражат ағындарын жүзеге асыруды басқару;
- б. күнделікті қаржыландыру қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін өтімділікті басқару;
- с. басқару мен нәтижелілікті бағалау өділ құн негізінде жүзеге асырылатын портфель;
- д. сауда-саттыққа арналған анықтамаға сай келетін портфель. Қаржы активтері саудаға арналған деп саналады, егер олар негізінен жақын уақытта сату (сатып алынған сәтке дейін), қысқа мерзімді пайда алу мақсатында сатып алынған болса (180 күнге дейін) немесе туынды қаржы құралдары болып табылса (хеджирлеу құралы ретінде анықталған қаржылық кепілдіктер немесе туынды қаржы құралдарын қоспағанда).

9 ХҚЕС-ке (IFRS) сәйкес Банктің қаржы активтері мынадай түрде жіктеледі:

- клиенттерге берілген кредиттер амортизацияланған құны бойынша бағаланатын активтер ретінде жіктелген, мақсаты шартпен көзделген негізгі борыш сомасының шотына төленетін төлем және негізгі борыштың өтелмеген бөлігіне пайыз болып табылатын ақша ағындарын алу болып табылатын бизнес-модель шегінде ғана ұсталынады, ол тек негізгі борыш төлемдері және пайыздық төлемдерді қамтиды («SPPI»);
- ақша қаражаты мен оның баламаларына қолма-қол банкноттар мен монеталар, ҚРҰБ-дағы және басқа банктердегі бос қалдықтар («Ностро» типіндегі шоттар), сондай-ақ өділ құнның

өзгеру қаупіне ұшырамайтын және Банк қысқа мерзімді міндеттемелерді реттеу үшін пайдаланатын бастапқы өтеу мерзімі 3 айдан аз жоғары өтімді қаржы активтері жатады. Ақша қаражаттары мен олардың баламалары қаржылық жағдай туралы есепте амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі;

- корреспонденттік шоттардағы қалдықтар, банкаралық кредиттер/депозиттер, РЕПО операциялары әдетте амортизацияланған құн бойынша бағаланатын актив ретінде жіктеледі, яғни бизнес-модель шеңберінде басқарылады, оның мақсаты шартпен көзделген ақша ағындарын алу, соның ішінде SPPI;
- борыштық бағалы қағаздар таңдалған бизнес-модельді және SPPI-ді сақтауды ескере отырып, үш жіктеу санатының кез келгеніне жатқызылуы мүмкін;
- үлестік бағалы қағаздар, әдетте, кезең ішіндегі пайда мен залалдың өзгеруін көрсететін өділ құндағы бағаланатын құралдар ретінде жіктеледі;
- саудаға арналған бағалы қағаздар және туынды қаржы құралдары бағаланатын қаржы активтері ретінде кезең ішіндегі пайда мен залалдың өзгерістерін көрсететін өділ құн бойынша жіктеледі.

Қаржы міндеттемелері

Қаржылық міндеттемелер пайда мен шығын арқылы өділ құн бойынша қаржылық міндеттемелер ретінде не өзге қаржылық міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Қаржы міндеттемесі мына жағдайда саудаға арналған міндеттеме ретінде жіктелетін болады:

- егер ол негізінен жақын арада кері сатып алу үшін қабылданған болса;
- бастапқы есепке алу кезінде Банк бірлесіп басқаратын қаржы құралдарының сәйкестендірмелі портфелінің бір бөлігі болып табылса және осы нақты мақсаты қысқа мерзімді сатып алу және қайта сату тарихы болса; немесе
- хеджирлеу құралы ретінде айқындалмаған және жіктелмеген туынды құрал болып табылса.

Саудаға арналған бизнесті біріктіру кезінде сатып алушы төлеуге болатын қаржы міндеттемесі немесе шартты өтемақы болып табылмайтын қаржылық міндеттеме бухгалтерлік есепке қабылдау кезінде ПЗАӨҚ санатындағы қаржы міндеттемесі ретінде жіктелуі мүмкін, егер:

- осындай жіктеуді пайдалану, басқаша туындауы мүмкін активтерді немесе міндеттемелерді бағалау немесе есепке алудағы теңгерімсіздікті айтарлықтай жояды немесе айтарлықтай кемітеді;
- қаржы міндеттемесі Банктің инвестициялық стратегиясына немесе тәуекелдерді басқарудың құжатталған стратегиясына сәйкес өділ құн негізінде басқарылатын және бағаланатын қаржы активтері немесе қаржы міндеттемелері тобының немесе қаржы активтері мен міндеттемелер тобының құрамына кіреді және мұндай қаржы тобы туралы осы негізде ұйымның ішінде ұсынылатын болса;
- қаржылық міндеттеме бір немесе бірнеше енгізілген туынды құралдарды қамтитын құралдың бөлігі болып табылады және ХҚЕС (IFRS) 9 құралдың пайда немесе залал туралы есепте оның өзгерісін мойындай отырып, өділ құн ретінде тұтастай (актив немесе міндеттеме) жіктелуіне мүмкіндік береді.

Пайда мен залал арқылы өділ құнмен есепке алынатын қаржы активтері немесе қаржы міндеттемелері біріктірілген қаржы есептілігінде өділ құнмен есепке алынады. Өділ құнның өзгерістері пайда немесе залал арқылы өділ құнмен бағаланатын қаржы активтері және міндеттемелер бойынша таза (пайдада)/залада көрсетіледі. Пайда ретінде табылған немесе залал ретінде шегерілген пайыздар келісімшарт талаптарына сәйкес тиісінше пайыздық табыста немесе пайыздық шығында есептеледі, ал дивидендтер алу құқығы белгіленген жағдайда дивиденд бойынша тапқан пайда «Басқа кірістер» деген жолда есепке алынады.

Амортизацияланған құн бойынша немесе өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құн бойынша бағаланатын борыштық құралдар

Банк, активті басқару үшін пайдаланылатын Банктің бизнес-моделі мен ақша ағындарының келісім-шартта көзделген сипаттамаларының негізінде қаржы активі жіктелуіне бағалау жүргізеді және баға береді.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Активтерді амортизацияланған құны бойынша немесе өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құны бойынша бағалау үшін, тиісті шарттың талаптары борыштың негізгі сомасына және негізгі соманың өтелмеген бөлігі бойынша пайыздарды ғана қамтитын ақша ағынының пайда болуын қамтуы тиіс.

Белгіленген талаптарға сәйкес келісім-шартпен көзделген ақша ағынын тексеру кезінде, негізгі борыштардың негізгі сомасы, қаржы активінің бастапқы танудан кейінгі өділ құны ретінде қарастырылады. Қаржы активінің мерзімі ішінде борыштардың негізгі сомасы өзгеруі мүмкін (мысалы, негізгі сомаға төлемдер болған жағдайда). Пайыздар белгілі бір уақыт кезеңі ішінде өтелмеген берешектің негізгі сомасына қатысты кредиттік тәуекел үшін, сондай-ақ кредиттеуге байланысты басқа да қарапайым тәуекелдер мен шығыстар, сондай-ақ пайдаға қатысты, пайдаға арналған шығындардың өтелуін қамтиды. Негізгі және пайыздық төлемдер қаржы активі көрсетілетін валютамен жүргізіледі.

Келісім-шартпен көзделген, өзіне тек борыштың негізгі сомасына және пайыз ретінде ғана төлемді қамтитын ақша ағындары негізгі кредит келісім-шартының талаптарына сәйкес келеді. Нәтижесінде, шартпен көзделген ақша ағындарының тәуекелі немесе құбылмалылығын тудыратын шарт талаптары негізгі кредит келісім-шартына қатысы жоқ, мысалы, акциялар немесе тауарлар бағасының өзгеру тәуекелі шартпен көзделген ақша ағынын тудырмайды, онда тек қана негізгі заем сомасына төлемдер және негізгі заем сомасының өтелмеген бөлігі қамтылады. Құрылған немесе сатып алынған қаржы активі оның заңды нысанда заем болып табылатынына қарамастан, негізгі кредит келісім-шарты болуы мүмкін.

Қаржы активтерін басқару үшін пайдаланылатын бизнес-модельдер қаржы активін жіктеу үшін 9 ХҚЕС-ті (IFRS) бірінші қолдану күнінде бағаланды. Бизнес-моделі ретроспективті түрде Банктің 9 ХҚЕС-ті (IFRS) алғашқы қолдану күніндегі балансында танылған, барлық қаржы активтеріне қолданылды. Банк пайдаланатын бизнес-моделі сол немесе басқа бизнес мақсатқа жету үшін топтастырылған қаржы активтерін басқару механизмін көрсететін деңгейде анықталады. Банктің бизнес-моделі басшылықтың жеке құралға қатысты ниетіне байланысты емес, бағалау жеке құралдар деңгейінде емес, біріктірудің неғұрлым жоғары деңгейінде жүзеге асырылады.

Өзінің қаржы құралдарын басқару үшін Банк ақша ағындарын тудыру мақсатында, қаржы активтерін басқару тетігін сипаттайтын бірнеше бизнес-модельдерді пайдаланады. Осы бизнес-модельдер Банктің ақша ағынының келісім-шартпен көзделген ақша ағындарын алудың, қаржы активтерін сатудың немесе екеуінің де нәтижесі болатынын анықтайды.

Бизнес-модельді бағалау кезінде Банк қолда бар барлық ақпаратты ескереді. Сонымен қатар, бағалау оның пайда болуын Банк болжамды түрде күтуге құқылы, мысалы, «нашар» сценарий немесе «күйзеліс» сценарийі тәрізді сценарийлер негізінде жасалмайды. Банк барлық тиісті деректерді ескереді, мысалы:

- осы бизнес-моделі ұсталатын қаржы активтері мен бизнес-үлгісінің тиімділігін бағалау тетігі және негізгі басқарушы персоналға есеп беру;
- бизнес-моделінің (осы бизнес-үлгі бойынша ұсталатын қаржы активтерінің) тиімділігіне және тәуекелдерді басқару әдісіне әсер ететін тәуекелдер; және де
- басшылыққа сыйақы төлеу тетігі (мысалы, сыйақы төлеу себептері талданады; тиісті активтердің өділ құны немесе шартпен көзделген ақша ағымдары).

Қаржы активін бастапқы тану кезінде Банк жаңадан танылған қаржы активтері қолданыстағы бизнес-моделінің бөлігі болып табыла ма соны анықтайды немесе жаңа бизнес-моделінің пайда болуын көрсетеді. Банк алдыңғы кезеңдегі өзгерістерді анықтау үшін әрбір есепті кезеңде өзінің бизнес-модельдерін қайта қарастырады. Ағымдағы есепті кезеңде Банктің өз бизнес-моделі қандай да бір өзгерістерді анықтаған жоқ.

Өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құны бойынша бағаланған борыштық құралдарды тануды тоқтатқаннан кейін бұрын басқа толық кіріс арқылы танылған жиынтық кіріс/шығыс өзіндік капиталдан пайда немесе залап санатына қайта жіктеледі. Бастапқы танудан кейін амортизацияланған құны бойынша немесе өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құны бойынша бағаланатын борыштық құралдар құнсыздануға жатады.

(ii) Тануды тоқтату

Банк көзделген құқығын жоғалтқан кезде, не ол қаржы активін осы қаржы активін меншіктеу құқығына байланысты барлық тәуекелдер және пайдалар іс жүзінде басқа тарапқа берілетін мәмілені жүзеге асыру нәтижесінде берген немесе Банк осы қаржы активін меншіктеу құқығына байланысты барлық

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

тәуекелдер мен пайдалардың айтарлықтай бөлігін өткізбеген және сол сияқты сақтамаған, бірақ қаржы активін бақылауды сақтамаған кезде жоғалтады. Тануды тоқтатуға арналған талаптар сақталатын, өткізілетін қаржы активтеріндегі Банк құрған немесе ол үшін сақталған кез келген қатысу үлесі қаржы жағдайы туралы есепте бөлек актив немесе міндеттеме ретінде танылады. Банк қаржы міндеттемесін тануды ол бойынша шарттық міндеттемелер орындалып жатқан, жойылған немесе олардың өрекет ету мерзімі аяқталған кезде тоқтатады.

Банк мүшелер жасайды, соның талаптары бойынша активтердің қаржылық жағдайлары туралы шоғырландырылмаған есепте танылғандарды тапсырады, сонымен бірге тапсырылған активтерде меншік құқығынан туындайтын пайданың және тәуекелдің бір бөлігін немесе барлығын сақтайды. Банк барлық тәуекелдер мен пайданың барлығын сақтау кезінде тапсырылған активтерді тануды тоқтатпайды.

Мүшелер жасау кезінде, олардың талаптары бойынша Банк қаржы активтеріне меншік құқығымен туындайтын барлық тәуекелдер мен пайданы өзіне қалдырмайды және тапсырмайды, егер Банк активтерге бақылаудан айырылса, осы активтерді тану тоқтатылады.

Егер активтерді тапсыру кезінде Банктің оларды бақылау құқығы сақталса, оның құны өзгерумен Банктің бейімделген деңгейі ретінде анықталатын активке қатысуды өзіне қалдырған сол деңгейде активтерді тануды жалғастырады.

Банк активтерді өндіріп алуға үмітсіз деп танылғаннан кейін ғана оларды есептен шығарады.

(iii) *Активтер мен міндеттемелерді өзара есепке алу*

Қаржылық активтер мен міндеттемелер, Банк қазіргі уақытта заңды қорғаумен қамтамасыз етілген, танылған сомаларды өзара есепке алуды жүзеге асыруға құқығы бар және нетто-негізде олар бойынша есеп айырысуды жүргізуге не активті сатуға және міндеттемені бір мезгілде орындауға ниеттенген жағдайда ғана нетто-шамада қаржылық жағдай туралы есепте өзара есепке алынады және ұсынылады. Банк қазіргі уақытта, егер осы құқық болашақта оқиға болып табылмаса және әдеттегі қызмет барысында да, сондай-ақ банктің немесе контрагенттердің бірінің міндеттемелері орындалмаған, дәрменсіздігі немесе банкротқа ұшырауы жағдайында да заңды түрде орын алатын болып табылса, өзара есеп айырысуды жүзеге асыру құқығы бар.

(iv) *Құнсыздану*

Қаржы активтерінің құнсыздануы мынадай факторларды ескере отырып есептелді:

- Күтілетін кредиттік залалдар сомасын есептеу мақсатында (ККЗ) Банк заемды жеке және топтық негізде кредиттік тәуекелдің жалпы сипаттамаларына негізделген активтерді топтастырумен бағалайды;
- ККЗ - олардың ықтималдығы ескеріле отырып, кредиттік шығындардың сәйкес құнын бағалауды білдіреді. Бұл шығындардың бағалануы шарт бойынша Банкке тиесілі ақшалай қаражат ағындарының және тиісті актив үшін тиімді пайыздық мөлшерлеме арқылы дисконтталған бірқатар экономикалық сценарийлердің ықтималдығын талдау негізінде Банк алатын ақшалай қаражаттың ағыны арасындағы айырмашылықтың сәйкес құнын білдіреді;
- Есептеу шамадан тыс шығындарсыз немесе күшжігерсіз алуға болатын ақылға қонымды және расталған ақпарат негізінде жүзеге асырылады. Кепілдендірілген қаржы активінің күтілетін болашақ ақша ағымдарының дисконтталған құнын есептеу ақшалай қаражаттың ағындарын көрсетеді, бұл кепілдік беруді алудың ж. не сатудың құнын, сатып алудың ықтималдығы немесе ықтималсыздығы болған жағдайда өндіріп алудың нәтижесі болуы мүмкін. Резервтер Банктің өз шығындарын талдау тәжірибесіне және басшылықтың борышқа қызмет көрсету мүмкіндігіне және заем алушының кредиттік тарихына негізделген несие тәуекелінің әрбір санаты бойынша активтермен танылуы ықтимал шығындар деңгейіне қатысты жорамалдарға негізделген;
- Қазынашылық операциялар (борыштық бағалы қағаздарға салынған инвестициялар, «кері РЕПО» операциялары, банкаралық заемдар мен депозиттер, корреспонденттік шоттар, қазынашылық операциялар бойынша берілген дебиторлық берешек) бойынша құнсыздану есебі контрагенттің рейтингі, дефолт ықтималдығы, мәміле мерзімі және дефолт бойынша шығын деңгейін ескере отырып жасалады.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

- Қазынашылық операциялар бойынша күтілетін несиелік шығындарды бағалау жеке негізде жүргізіледі (дебиторлық берешек түрінде белгілі бір талаптарды қоспағанда).

Қаржы активтері келесі тәсілге сәйкес қоржынға бөлінеді:

- 1-кезең: актив танылғаннан бергі уақытта кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюы болмаған кезде, алдағы 12 айдағы құнсызданудан күтілетін шығындар сомасында танылады;
- 2-кезең: актив танылған кезден бастап несиелік тәуекелдің елеулі ұлғаюы, құнсыздану қаржы активінің қызмет ету мерзімі ішінде күтілетін шығындар сомасында танылады;
- 3-кезең: Қаржы активі дефолт болып табылады немесе құнсыздану белгісі бар.

Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервтер

Күтілетін кредиттік шығындарды бағалауды өлшемі мыналарға тең бағалау резервінің көмегімен жүргізу қажет:

- күтілетін шығындар келесі 12 айда, яғни, қаржы құралының барлық мерзімі ішінде несие шығындарының бөлігі, бұл есепті күннен кейінгі 12 ай ішінде болуы мүмкін құрал міндеттемелері бойынша міндеттемелерді орындамау салдарынан күтілетін кредиттік залалдар («1-саты»);
- міндеттемелердің қолданылу мерзімі ішінде құрал бойынша міндеттемелерді орындамаудың барлық ықтимал жағдайларының нәтижесінде туындаған қаржы құралының бүкіл мерзімі ішінде күтілетін кредиттік залалдар шамасы («2 саты» және «3 саты»);

Қаржы құралының бүкіл қолданылу мерзімі ішінде ККЗ-ның толық шамасының құрамында бағалау резервін құру үшін құралды бастапқы тану сәтінен бастап кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюы жағдайында талап етіледі. Барлық басқа жағдайларда ККЗ-ға арналған резервтер ККЗ-ға 12 ай ішінде тең сомада қалыптастырылады.

- Таңдалмаған кредиттік қаражатқа сәйкес ККЗ Банк кредиттік қаражат іріктелген жағдайда алуды күтетін ақшалай қаражат ағыны және егер міндеттеме ұстаушы кредиттік қаражатты іріктеген кезде келісім-шарт бойынша Банкке тиесілі ақшалай қаражат ағындары арасындағы сәйкес айырма құнын көрсетеді.
- Қаржылық кепілдік шарттарына қатысты ККЗ ұстаушыдан, қарыз алушыдан немесе кез келген басқа тараптан алатын соманы алып тастағанда, кепілдік берілген борыштық құралдың иесіне өтем төлеуге күтілетін төлемдер арасындағы айырманы көрсетеді.

ККЗ-ны бағалау жеке несиеге қатысты немесе тәуекелдің ұқсас сипаттамасы бар несие портфельдері бойынша жүргізіледі. ККЗ бойынша бағалау резервінің есебі (жеке немесе топтық негізде) бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені (бұдан өрі - «ТПМ») пайдаланып, актив үшін күтілетін ақша ағынының сәйкес құнының негізінде есептеледі.

ККЗ шамасын анықтаған кезде, дефолттың анықтамасын қолдану өте маңызды. Дефолтты анықтау ККЗ-ның сомасын бағалау үшін пайдаланылады және бағалау резерві келесі 12 айға немесе бүкіл кредиттеу мерзіміне есептелген бе, соны анықтау үшін қолданылады, себебі «дефолт» түсінігі ККЗ-ны бағалауға ықпал ететін және кредиттік тәуекелді.

Дефолтты анықтау

Дефолттағы қаржы активтерінің ең жоғары кредиттік тәуекелі болады және олар бойынша белгіленген бастапқы мерзімде өтеу ықтималдығы жоқ, қайта құрылымдауды жүргізу немесе мұндай қайта құрылымдаудың болашағы болмаған жағдайда шығынды толық немесе ішінара көлемде тану талап етіледі. Эмитенттің/қарыз алушының қаржылық жағдайының нашарлауы елеулі шығындарды, нарықтық үлестің азаюын қоса алғанда, сыни деңгейден төмен, капитал құны нөлдік белгіден төмендеді.

Банк портфеліндегі әрбір қаржы активтерінің ерекшелігіне байланысты дефолтты тану туралы шешім банктің кредиттік комитеті жеке қарағаннан кейін қабылданады. Өдетте, бұл шешім орын алған немесе ықтималдығы жоғары оқиғалар нәтижесінде қабылданады.

Қаржы активтерінің құнсыздануының сапалық факторлары контрагенттің қаржылық жай-күйінің нашарлауына байланысты сыяқы есептеуді тоқтата тұруды, қаржы активін ұсынған сәттен бастап кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан туындаған берешектің бір бөлігін және/немесе барлық сомасын есептен шығаруды, елеулі дисконтты (15% және одан көп) қаржы активтерін сатуды, қарызды қайта құрылымдауды, контрагентті банкрот деп тану туралы талап қояды, сондай-ақ

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

бағалы қағаз үшін белсенді нарықтың жоғалуын, қамтамасыз ету құнының төмендеуін немесе басқа да байқалатын деректерді қамтуы мүмкін.

Егер клиентке банктік қарыз шартының талаптары, шын мәнінде, ол жаңа қарызға айналатындай қайта қаралса, онда Банк мұндай қаржы активін тануды тоқтатуды таниды, бұл ретте пайда немесе залал құрамында күтілетін кредиттік залалдар бойынша активті тануды тоқтатудан резервке дейінгі айырмашылықты таниды. Бастапқы тану кезінде клиенттерге берілген қарыздарды және СҚКҚ-да жіктелгендерді (сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған қаржы активтері, ағылшын тілінде POCI- Purchased or Originated Credit Impaired Financial Assets) қоспағанда, күтілетін кредиттік залалдарды бағалау мақсаттары үшін қарыздар 1-кезеңге жіктеледі. Егер модификация ақша қаражаттарының қозғалысына айтарлықтай өзгеріс әкелмесе, онда несие тоқтатылмайды.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қайта құрылымдалған қарыздар бойынша есептелген сыйақы сомасы 23,395 мың теңгені құрады (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 20,721 мың теңге).

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиенттерге қарыздар құрамына 811,987 мың теңге сомасына қайта құрылымдалған қарыздар енгізілді (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 1,171,372 мың теңге).

(v) *Кредиттік-құнсыздандырылған қаржы активтері*

Қаржы активі осындай қаржы активі бойынша болашақ есептік ақша ағындарына кері әсер ететін бір немесе бірнеше оқиғалар болған жағдайда кредиттік-құнсыздандырылған деп есептеледі. Кредиттік-құнсыздандырылған қаржы активтеріне қатысты «3 кезеңнің активтері» термині қолданылады. Кредиттік құнсыздану белгілері келесі оқиғалар бойынша бақыланатын деректерді қамтиды:

- қарыз алушының немесе кредитордың елеулі қаржылық қиындықтары;
- келісім-шарт талаптарының бұзылуы, мысалы, дефолт немесе төлем мерзімінің өтуі;
- кредитор өзге жағдайда ұсынбайтын, қарыз алушының қаржылық қиындықтарына байланысты экономикалық себептер немесе шарт талаптарына сәйкес заемшыға кредитордың талаптан қайтуды беруі;
- қаржылық қиындықтар салдарынан бағалы қағаздарға арналған белсенді нарықтың жоғалуы; немесе
- сәйкес кредиттік шығындарды көрсететін үлкен жеңілдікпен қаржы активін сатып алу.

Кейбір жағдайларда жеке оқиғаны анықтау мүмкін емес, өйткені қаржы активінің кредиттік құнсыздануы бірнеше оқиғалардың жиынтық әсерінен болуы мүмкін. Өр есептік күнгі жағдай бойынша Банк амортизацияланған құны бойынша немесе басқа жиынтық табыс арқылы өдіп құн бойынша бағаланатын қаржы активтері болып табылатын борыш құралдарының кредиттік құнсыздануына баға береді. Мемлекеттік және корпоративтік борыш құралдарының кредиттік құнсыздануын бағалау кезінде Банк облигациялардың кірістілігі, кредиттік рейтингтер және заемшының қаржыландыру мүмкіндігін арттыру сияқты факторларды ескереді.

Несие, егер заемшыға кеңшілік жасау нәтижесінде шартта көзделген ақша ағынына ие болмау тәуекелі айтарлықтай төмендегенде, айғақтар болмаған жағдайда қаржылық жағдайдың нашарлауына байланысты кеңшілік берілгенде және басқа да құнсыздану белгілері болмағанда кредиттік құнсызданған деп саналады. Кеңшілік беру көзделген, бірақ ол берілмеген қаржы активтері егер кредиттік құнсызданудың байқалатын белгілері бар болса, оның ішінде дефолттың анықтамасына сәйкес келсе кредиттік құнсызданған деп саналады. Дефолтты анықтау төлем ықтималдығының жоқтығы мен төлем мерзімінің аяқталуын белгілейді (90 күн немесе одан кейін кешіктіру). Кросс-дефолтты қолдану туралы шешім клиенттің объектісінің шарттарын, мысалы, кредиттік тәуекелдің қамтамасыз етілуін және маңыздылығын жеке бағалауға негізделген.

(в) Негізгі құралдар

Меншікті активтер

Негізгі құралдардың объектілері жинақталған амортизациялар сомасын және құнсызданудан болған залалдарды шегерумен нақты шығындар бойынша көрсетіледі. Егер негізгі құралдар объектісінің пайдалы қолдану мерзімі әр түрлі бірнеше құрамдас бөліктерден тұрса, ондай құрамдас бөліктер негізгі құралдардың жеке объектілері ретінде көрсетіледі.

(ii) Амортизация

Негізгі құралдар бойынша амортизация негізгі құралдың қызмет мерзімінің осы негізгі құралдың пайдаланудың ерекше жағдайларымен анықталған және пайда немесе залал құрамында көрсетілетін жағдайларын қоспағанда, негізгі құралдардың барлық түрлері бойынша 20% аспайтын мөлшерде нормалар бойынша азаятын қалдық әдісі бойынша есептеледі. Амортизация объекті сатып алынған күннен бастап, ал шаруашылық тәсілмен салынған негізгі құрал объектілері үшін – объекті құрылысы аяқталып және оны пайдалануға беру дайын болған кезеңнен бастап есептеледі. Жер учаскелері бойынша амортизация есептелмейді.

Егер Банк жалға алынатын негізгі құралдарға күрделі салымдарды салса, мұндай шығындар келесі мерзімдердің ішіндегі ең қысқа мерзімнің ішінде тік сызықты әдістің негізінде амортизацияланады. жалдау мерзімінің немесе жалға алынған меншікті жақсарту қызметінің пайдалы мерзімі.

(г) Материалдық емес активтер

Сатып алынған материалдық емес активтер қаржылық есептілікте жинақталған амортизациялар сомасын және құнсызданудан болған залалдарды шегерумен нақты шығындар бойынша көрсетіледі. Арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуге лицензиялар сатып алуға және оны өндіруге арналған шығындар тиісті материалдық емес активтер құнында капиталдандырылады.

Материалдық емес активтер бойынша амортизация материалдық емес активтің қызмет мерзімінің осы материалдық емес активті пайдаланудың ерекше жағдайларымен анықталған және пайда немесе залал құрамында көрсетілетін жағдайларын қоспағанда, материалдық емес активтердің барлық түрлері бойынша 20% аспайтын мөлшерде нормалар бойынша азаятын қалдық әдісі бойынша есептеледі.

(д) Жалға алу

Банк жалға алушы ретінде оның базалық активтерді пайдалану құқығын білдіретін пайдалану құқығы нысанындағы активтерді және оның жалдау төлемдерін жүзеге асыру міндетін білдіретін жалдау бойынша міндеттемелерді таныды.

Барлық жалға алу шарттарына (төменде көрсетілгендерді қоспағанда):

- активтерді «негізгі құралдар» құрамында пайдалану құқығы нысанында, ал жалдау бойынша міндеттемелер – қаржылық жағдай туралы қысқартылған жекелеген аралық есепте «өзге міндеттемелер» құрамында таниды.
- пайда мен залал туралы есепте «операциялық шығыстар» құрамында тозу мен амортизацияға арналған шығыстар және «пайыздық шығыстар» құрамында жалдау міндеттемелері бойынша пайыздар ретінде пайдалану құқығы нысанында активтердің амортизациясын таниды;
- ақша қаражатының қозғалысы туралы есепте негізгі бөлігін (қаржылық қызметте ұсынылған) және пайыздарды (операциялық қызметте ұсынылған) өтеуге бағытталған ақша қаражатының жалпы сомасын бөледі.

Құнсыздану мәніне пайдалану құқығы нысанындағы активтерді бағалау 36 «Активтердің құнсыздануы» ХҚЕС-ке (IAS) сәйкес жүргізіледі.

Қысқа мерзімді жалға алу (12 айға дейінгі мерзімге) және құны төмен активтерді жалға алу шарттары үшін Банк жалдау жөніндегі шығыстарды біркелкі таниды.

Жалға алу бойынша ынталандыру төлемдері (мысалы, тегін (жеңілдікті) кезең) бастапқы тану кезінде жалға алу бойынша пайдалану құқығы мен міндеттемелер нысанында активтерді бағалау шеңберінде танылады.

Сатуға арналған активтер

Ұзақ мерзімді активтермен тікелей байланысты ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер, егер мұндай активтердің ағымдағы құны оларды тұрақты пайдалану арқылы емес, осы активтерді сату арқылы басым түрде өтелетін, сондай - ақ егер мұндай активтер (немесе істен шығу тобы) олардың ағымдағы жағдайында сатылуы мүмкін болса, сатуға арналған ретінде (бұдан әрі – «істен шығу тобы») жіктеледі. Басшылық осы активтерді сатуға арналған ретінде жіктеген сәттен бастап бір жыл ішінде осындай активтерді сатуға қатаң ниеті болуы тиіс.

Сатуға арналған активтер сатуға арналған шығыстар шегеріле отырып, олардың ағымдағы және өділ құнының ең азы бойынша бағаланады. Егер сатуға арналған активтің өділ құны сатуға арналған шығыстарды шегергенде оның ағымдағы құнынан аз болған жағдайда, ұйым пайда мен шығындар туралы есепте құнсызданудан болған залалды сатуға арналған активтерден болған залал ретінде тануға тиіс. Сатуға арналған шығыстарды шегергендегі активтің өділ құнындағы кез келген кейінгі ұлғаю осы активтер бойынша бұрын танылған құнсызданудан жинақталған шығын сомасына танылады.

(ж) Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Кейінге қалдырған салықтардан басқа қаржылық емес активтер құнсыздану белгілері болу мәніне әр есептілік күнгі жағдай бойынша бағаланады. Қаржылық емес активтердің өтелетін құны сату және қолданудан түскен құндылықтар бойынша шығындарды шегерумен өділ құнының ең үлкен шамасы болып табылады. Қолданудан түскен құндылықтарды есептеу кезінде ұсынылатын болашақтағы ақша қаражаттар ағымдары салық салынғанға дейінгі дисконтталған мөлшерлемені қолданумен ағымдағы келтірілген құнына дисконтталады, ол ақшаның уақытша құнын ағымдағы нарықтық бағалауды және осы активке тиесілі тәуекелді көрсетеді. Ақша қаражаттары ағымдарын туындатпайтын активтер үшін басқа активтерден туындататын ақша қаражаттары ағымдарынан айтарлықтай деңгейде төуелді емес, орны толтырылатын құн актив тиесілі ақша қаражаттарын туындататын активтер тобы бойынша анықталады. Құнсызданудан болған залал активтің баланстық құны немесе ақша қаражаттарын туындататын оның бірліктері орны толтырылатын құнынан асқанда танылады.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан болған барлық залалдар пайда немесе залал құрамында көрсетіледі және өтелетін құнын анықтауда пайдаланылатын бағалауда өзгерістер болған жағдайда ғана қалпына келтіріледі. Активтердің құнсыздануынан болған кез келген залал сол мөлшерде қалпына келтіріледі, ол бойынша активтің баланстық құны осы баланстық құннан аспайды (амортизацияны шегергенде), егер құнсызданудан болған шығын қаржылық есептілікте көрсетілмесе жинақталатын еді.

(з) Резервтер

Резерв қаржылық жағдай туралы есепте Банкте заңдық тұрғыдан немесе болған оқиғалар нәтижесінде негізделген міндеттемелер туындағанда және осы міндеттемелерді орындау үшін қаражаттарды басқа аудару қажеттілігі болу мүмкін жағдайларда көрсетіледі. Егер осы міндеттемелер сомасы көп болса, онда резервтер салық салынғанға дейінгі дисконтталған мөлшерлемені қолданумен ұсынылатын болашақтағы ақша қаражаттары ағымдарын дисконттау арқылы анықталады, ақшаның уақытша құнын ағымдағы нарықтық бағалауды және қолданылатын жерде, осы міндеттемеге тиесілі тәуекелді көрсетеді.

(и) Кредит сипатындағы шартты міндеттемелер

Ағымдағы шаруашылық қызметін жүзеге асыру барысында Банк кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелерді мойнына алады және кредиттік сақтандырудың басқа түрлерін ұсынады. Оларға қолданылмаған кредиттік желілер, аккредитивтер және кепілдіктер жатады.

Қаржы кепілдіктері – Банкті қаржы кепілдігін ұстаушыға белгілі бір дебитордың төлемдерді борыштық құралдар талаптарында белгіленген мерзімде жүргізе алмауы нәтижесінде шөккен шығындарының орнын толтыратын белгілі бір төлемдерді жүзеге асыруға міндеттейтін шарттар.

Қаржылық кепілдік бойынша міндеттеме бастапқыда мәмілемен байланысты шығындардың шегерімімен өділ құны бойынша танылады және соңынан екі көлемнің ең көбі бойынша бағаланады; бастапқыда жинақталған амортизацияның шегерімімен танылған сомалар немесе аталған кепілдік бойынша мүмкін болатын шығындарға арналған резервтің көлемі. Қаржылық кепілдіктер және кредит сипатындағы басқа міндеттемелер бойынша мүмкін болатын шығындарға арналған

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(қазақстандық мың теңгемен)

резервтер шығынның туындауының жоғары ықтималдығы болған жағдайда және мұндай шығындардың мөлшерін сенімділіктің жеткілікті дәрежесімен өлшеуге мүмкін болса танылады.

Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер және кредит сипатындағы басқа міндеттемелер бойынша резервтер басқа міндеттемелер құрамына кіргізіледі.

Кредит ұсыну бойынша міндеттемелер қаржылық есептілікте, төмендегі жағдайларды қоспағанда мойындалмайды:

- Банктің өзгерістері кезең үшін пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын қаржы міндеттемелері санатына айқындайтын кредиттер беру бойынша міндеттемелер;
- Банкте туынды қаржы құралдары ретінде қарастырылатын құралдар класына жататын кредиттер беру бойынша осыған ұқсас міндеттемелері туындағаннан соң кредит беру бойынша міндеттемелеріне байланысты сатып алған активтерді бұрын сатқан тәжірибесі болған жағдайда;
- ақша қаражатының нетто-көлеміне немесе басқа қаржы құралдарын беру немесе шығару арқылы есептеулері шартқа сөйкес жүзеге асырылатын кредиттер беру бойынша міндеттемелер;
- кредитті нарықтағыдан төмен мөлшерлеме бойынша беру міндеттемелері.

(к) Акционерлік капитал

(i) Жай акциялар

Жай акциялар капитал ретінде топтастырылады. Жай акциялар шығаруға және акцияларға опциондармен байланысты тікелей шығындар, кез келген салықтық тиімділікті шегерумен капиталдың азаюы ретінде танылады.

(ii) Дивидендтер

Банктің дивидендтерді жариялау және төлеу мүмкіндіктері Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен реттеледі.

Жай акциялар бойынша дивидендтер қаржылық есептілікте оларды жариялау бойынша бөлінбеген табысты қолдану ретінде көрсетіледі.

(л) Салық салу

Табыс салық сомасына бір жылдағы ағымдағы салық сомасы және кейінге қалдырылған салық сомасы кіреді. Табыс салығы толық көлемде пайда немесе залал құрамында көрсетіледі, өзге жиынтық табыс баптарында және тікелей капитал құрамында көрсетілетін акционерлермен жүргізілетін операцияларға қатысты сомаларды қоспағанда, олар өрине, өзге жиынтық табыс құрамында немесе тікелей капитал құрамында көрсетіледі.

Ағымдағы табыс салығы есептілік күнгі жағдай бойынша қолданыстағы, табыс салығының мөлшерлеме есебімен есептілік кезеңдегі болжанатын салық салынатын пайда көлемінің негізінде, сондай-ақ алдыңғы есептілік жылдарға табыс салығы сомасын нақтылау нәтижесінде туындаған міндеттемелер сомасы есепке алынады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелері оларды шоғырландырылмаған қаржылық есептілікте және олардың салықтық базасымен көрсету мақсатында анықталатын, активтер мен міндеттемелердің баланстық құны арасында туындайтын, уақытша айырмашылық қатынасында баланстық міндеттеме әдісімен көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мынадай уақытша айырмашылық қатынасында танылмайды: бірінші көрсету фактісі бухгалтерлік не болмаса салық салынатын табысқа өсер етпейтін активтер мен міндеттемелерге қатысты айырмашылықтар. Кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің шамасы есепті күнгі жағдай бойынша қолданыстағы немесе іс жүзінде қолданысқа енгізілген заңдарға негізделі отырып, уақытша айырмашылықтарды қалпына келтіру кезінде болашақта қолданылатын салық мөлшерлемесіне сүйене отырып айқындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің және кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің есептері салықтың кейінгі салдарын көрсетеді, ол есеп беретін жыл соңында активтер мен

міндеттемелердің баланстық құнының орнын толтыру немесе өтейді деп Банк жоспарлайтын тәсілге байланысты болады.

Кейінге қалдырылған салық активтері алдағы уақытта қолданылмаған салықтық залалдарды және пайдаланылмаған салықтық жеңілдіктердің уақытша айырмасын жабу үшін жеткілікті салық салынатын табыс түсуі мүмкіндік бар деңгейде ғана көрсетіледі.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің мөлшері шегерілетін уақытша айырмалар пайдаланылуы мүмкін салық салынатын пайда алу мүмкіндігінің енді болмайтындай мөлшерінде азайтылады.

(м) Қаржылық есептілікте кірістер мен шығыстарды тану

Пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржы активтерін қоспағанда, барлық қаржы құралдары бойынша пайыздық кірістер мен шығыстар «Таза пайыздық кірісте» «Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістер» және тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайда мен шығыстар туралы есепте «Пайыздық шығыстар» ретінде танылады.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме — бұл қаржы құралы бойынша болашақтағы есеп айырысу ақша ағындарын қаржылық активтің немесе міндеттеменің күтілетін әрекет ету мерзімі ішінде немесе (егер қолданылса) қысқа мерзім ішінде таза баланстық құн шамасына дейін дисконттау ставкасы. Болашақ ақша ағындары құралдың барлық шарттық талаптарын ескере отырып бағаланады.

Егер қаржы активі немесе қаржы активтері тобы құнсыздану нәтижесінде есептен шығарылған (немесе ішінара есептен шығарылған) болса, пайыздық табыс осы қаржы активінің таза амортизацияланған құнына құнсызданудан болған шығындарды есептеу мақсаттары үшін болашақ ақша ағындарын дисконттау үшін пайдаланылатын пайыздық ставка ескеріле отырып айқындалады. Егер қаржы активі бойынша дефолт жойылса және ол кредиттік-құнсызданған болып табылмаса, банк жалпы құн негізінде пайыздық кіріс есебіне қайтарылады.

Комиссиялық табыстар осындай қызметтерге айырбас ретінде алынатын сыйақыны көрсететін сомада клиенттерге қызмет көрсету ретінде көрсетіледі. Банк орындауға міндеттемені, яғни клиентпен келісілген қызметтерді және сыйақыны анықтайды және клиентпен келісілген қызметтерді беруге, орындау бойынша міндеттемеге сәйкес кірісті таниды.

Банк орындауға әрбір анықталған міндеттеме үшін шарт жасасқан кезде оның белгілі бір уақыт ішінде немесе белгілі бір уақытта орындауға міндеттеме орындалатынын және өтемді шектеуді қоса алғанда, тіркелген немесе ауыспалы болып табыла ма, мысалы, Банктің ықпалымен байланысты емес сыртқы факторлар екенін анықтайды. Өтеу кейіннен орындауға анықталған міндеттемеге бөлінеді.

Басқа комиссиялар, сондай-ақ басқа да кірістер мен шығыстар тиісті қызметті ұсыну күніне пайданың немесе залалдың құрамында көрсетіледі.

Операциялық жалдау келісім-шарты бойынша төлемдер жалдаудың қолданылу мерзімі бойы бірқалыпты кезең үшін пайда немесе шығын құрамында танылады. Алынған жеңілдіктердің сомасы жалдаудың бүкіл қолданылу мерзімі ішінде жалдау бойынша шығыстардың жалпы шамасын азайтады.

(н) Қаржылық кепілдік келісім-шарты

Банк беретін қаржылық кепілдіктер немесе аккредитивтер, егер дебитор борыштық құралдың бастапқы немесе модификацияланған шарттарына сәйкес уақтылы төлем жасай алмайтын жағдайда пайда болатын шығынды өтеу ретінде төлемдерді жүзеге асыруды көздейтін кредиттік операцияларды қамтамасыз етуді білдіреді. Мұндай қаржылық кепілдіктер немесе аккредитивтер бастапқыда әділ күн бойынша көрсетіледі. Кейіннен олар (а) резерв ретінде көрсетілген соманы және (б) қаржылық кепілдік немесе аккредитивтер бойынша алынған сыйақы түрінде болашақ кезеңдердің кірістерінің жинақталған амортизациясын шегере отырып, бастапқы көрсетілген соманы негізге ала отырып бағаланады, көрсетілген сомалардың қайсысы үлкен болып табылатынына байланысты.

(о) Қаржылық есептіліктің жаңа және қайта қаралған халықаралық стандарттарын қолдану (ХҚЕС)

Банк алғаш рет 2023 жылдың 1 қаңтарында немесе одан кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енетін кейбір стандарттар мен түзетулерді қолданды. Банк шығарылған, бірақ әлі

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(қазақстандық мың төңгемен)

күшіне енген стандарттарды, түсіндірмелерді немесе түзетулерді мерзімінен бұрын қолданбаған. Өр түзетудің сипаты мен өсері төменде сипатталған:

2023 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдер үшін күшіне енеді:

- ХҚЕС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары»
- ХҚЕС 8-ге (IAS) түзету – Бухгалтерлік бағалаудың анықтамасы (есеп саясатындағы және бухгалтерлік бағалаулардағы өзгерістерді бейнелейді)
- ХҚЕС 1-ге (IAS) түзету - Есеп саясаты туралы ақпаратты ашуға маңыздылығы туралы пайымдауды қолдану
- ХҚЕС 1-ге (IAS) түзету – «Қаржылық есептілікті ұсыну» - қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді міндеттемелерді жіктеу
- ХҚЕС 12-ге (IAS) «Табыс салығы» түзету – бір операция бойынша туындайтын активтер мен міндеттемелерге қатысты кейінге қалдырылған салық

ХҚЕС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары»

2023 жылғы 1 қаңтардан бастап «Сақтандыру шарттары» ХҚЕС 17 (бұдан өрі – ХҚЕС 17) күшіне еніп, және ол «Сақтандыру шарттары» ХҚЕС 4 ауыстырды.

ХҚЕС 17-нің тұжырымдамалық айырмашылығы - бұл стандарт, ХҚЕС 4-ке қарағанда, есептеу параметрлерін бағалаудың егжей-тегжейлі өдісін қарастырмайды және сақтандыру міндеттемелерін бағалау кезінде актуарийдің пайымдаулары мен өзіндік модельдеріне негізделген.

Бұл стандарт Банк қызметіне қолданылмайды.

2023 жылғы 1 қаңтардан басталатын жылдық кезең үшін қаржылық есептілікте қолдануға міндетті ХҚЕС-ке түзетулер:

ХҚЕС-ке түзету (IAS) 8 - бухгалтерлік бағалауды анықтау

Түзету ХҚЕС (IAS) 8-ге «Есеп саясаты, бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер және қателер» өзгерістер енгізеді, есеп саясаты мен бухгалтерлік бағалау арасындағы ұғымдарды ажыратуды нақтылау мақсатында әзірленген және 2023 жылдың 1 қаңтарынан басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді.

Сонымен қатар, бухгалтерлік бағалаудың мысалдары ретінде келесі көрсеткіштер ұсынылған:

- күтілетін кредиттік залалдар резерві (ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары»);
- қорлар бірлігін өткізудің таза құны (ХҚЕС 2 «Қорлар»);
- активтің немесе міндеттеменің өділ құны (ХҚЕС (IFRS) 13 «Өділ құнды бағалау») (бұдан өрі — ХҚЕС 13);
- негізгі құралдар объектісінің амортизациясына арналған шығыстар (ХҚЕС (IAS) 16 «Негізгі құралдар») (бұдан өрі – ХҚЕС 16);
- кепілдік міндеттемелер бойынша резерв (IAS 37 «Резервтер, шартты міндеттемелер және шартты активтер»).

Стандарт есептік бағалаудағы өзгеріс ағымдағы кезеңнің пайдасына немесе шығынына не ағымдағы, сол сияқты болашақ кезеңдердің пайдасы мен шығынына ғана өсер етуі мүмкіндігін анықтады.

Екі жағдайда да ағымдағы кезеңге қатысты өзгерістердің өсер етуі ағымдағы кезеңде табыс немесе шығыс ретінде танылады. Болашақ кезеңдерге тиісті өсер ету, егер ол болса, осы болашақ кезеңдердегі табыс немесе шығыс ретінде танылады. Бухгалтерлік бағалаудың өзгеруі есеп саясатындағы өзгеріс болып табылмайды.

ХҚЕС (IAS) 1-ге түзету – «Қаржылық есептілікті ұсыну»

2021 жылғы ақпанда жарияланған және 2023 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы күннен кейінгі есепті кезеңдерге қолданылатын «Маңыздылық туралы пайымдауларды қалыптастыру» ХҚЕС және 8 «Есеп саясаты, бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер және қателер» ХҚЕС (IAS) бойынша № 2 практикалық ұсынымдар.

Бұл түзетулер есеп саясаты туралы ақпаратты ашып жақсартуға және қаржылық есептілікті пайдаланушыларға бағалау мөндеріндегі өзгерістер мен есеп саясатындағы өзгерістер арасындағы айырмашылықты жүргізуге көмектесуге бағытталған.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(қазақстандық мың теңгемен)

ХҚЕС (IAS) 1-ге түзетулер – «Міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді деп жіктеу»

2020 жылғы қаңтарда шығарылған түзетумен 69, 73, 74 және 76-тармақтарға өзгерістер енгізілді, сондай-ақ, ХҚЕС (IAS) 1-дің 72А, 75А, 76А және 76В-тармақтары қосылды. Осы түзетулер 2023 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы күннен кейінгі жылдық есепті кезеңдерге қатысты ХҚЕС (IAS) 8-ге сәйкес ретроспективті түрде қолданылуы тиіс. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етілді.

ХҚЕС (IAS) 12 түзетулері – «Табыс салығы» - бір операция нәтижесінде туындайтын активтер мен міндеттемелерге байланысты кейінге қалдырылған салық салу

2021 жылдың мамырында жарияланған және 2023 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кейінгі есепті кезеңдерге қолданылатын 12 «Табыс салығы» ХҚЕС (IAS) түзетулері.

Басқарма бұл түзетулерді ұйымдардың активтерді де, міндеттемелерді де бастапқы тануға әкелетін жалдау және пайдаланудан шығару міндеттемелері сияқты операциялар мен оқиғалар бойынша кейінге қалдырылған салықты есепке алу жолындағы сәйкессіздіктерді азайту үшін енгізді.

Түзетулер IAS 12 сәйкес бастапқы танудан алып тастау аясын тарылтады, осылайша алып тастау салық салынатын және шегерілетін уақыттық айырмашылықтардың тең болуына әкелетін операцияларға қолданылмайды.

Түзетулер сонымен қатар міндеттемелерді өтеу төлемдерінің салық мақсатындағы шегерімі (қолданылатын салық заңнамасына сәйкес) мұндай шегерімдер қаржылық есептілікте танылған міндеттеме (және пайыздық шығыстар) немесе байланысты актив (және пайыздық шығыстар) үшін салық салу мақсаттарына сәйкес келетіндігі туралы пайымдау мәселесі екенін көрсетеді.

Бұл шешім актив пен міндеттемені бастапқы тану кезінде уақытша айырмашылықтардың бар-жоғын анықтау үшін маңызды.

Бұл түзетулер есеп саясаты туралы ақпаратты ашып көрсетуді және қаржылық есептілікті пайдаланушыларға бағалау мәндеріндегі өзгерістер мен есеп саясатындағы өзгерістер арасындағы айырмашылықты жүргізуге көмектесуге бағытталған.

Қазіргі уақытта Банк осы түзетулердің Банктің есеп саясаты туралы ақпаратты ашып көрсетуге тигізетін ықпалын бағалайды.

4. ТАЗА ПАЙЫЗДЫҚ КІРІС

	2023 ж.	2022 ж.
Пайыздық кірістер		
Ақша қаражаты және оның баламалары	27,557,320	5,507,196
Клиенттерге берілген кредиттер	6,184,613	2,848,561
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	28,408,008	2,434,609
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнымен есепке алынатын қаржы активтері	15,032	52,435
Банктерге берілген кредиттер	1,389	-
Банктердегі шоттар мен депозиттер	104,487	-
Пайыздық кірістің жиыны	62,270,849	10,842,801
Пайыздық шығыстар		
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	(36,240,189)	(4,826,650)
Қарыз бойынша сыйақы	(1,701,249)	(1,240,003)
Жалға алу бойынша міндеттеме	(30,155)	(35,349)
«РЕПО» мәмілелері бойынша міндеттемелер	(68,271)	(2,760)
Банк шоттары мен депозиттері	-	(119)
Пайыздық шығыстың жиыны	(38,039,864)	(6,104,881)
Таза пайыздық кірістің жиыны	24,230,985	4,737,920

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

5.

КОМИССИЯЛЫҚ КІРІСТЕР

	2023 ж.	2022 ж.
Аудару операциялары	131,323	124,383
Кассалық операциялар	20,216	23,276
Кепілдіктер мен аккредитивтер	2,848	1,767
Өзге	13,547	11,711
Комиссиялық кірістер жиыны	167,934	161,137

6. КОМИССИЯЛЫҚ ШЫҒЫСТАР

	2023 ж.	2022 ж.
Алынған кепілдіктер	109,404	164,973
Аудару операциялары	44,510	39,413
Өзге	41,462	30,049
Комиссиялық шығыстар жиыны	195,376	234,435

7. ШЕТЕЛ ВАЛЮТАСЫМЕН ЖАСАЛҒАН ОПЕРАЦИЯЛАРДАН ТҮСКЕН ТАЗА ПАЙДА

	2023 ж.	2022 ж.
Дилингтік операциялар, нетто	2,657,992	475,837
Бағамдық айырмалар, нетто	41,921	130,704
Шетел валютасымен жасалған операциядан түскен таза пайданың жиыны	2,699,913	606,541

8. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ ЖҰМСАЛҒАН ШЫҒЫСТАР

	2023 ж.	2022 ж.
Қызметкерлердің сыйақылары	1,056,606	911,797
Салықтар және еңбекақыдан аударылатын төлемдер	106,785	90,117
Қызметкерге жұмсалған шығыстардың жиыны	1,163,391	1,001,914

9. КҮТІЛЕТІН КРЕДИТТІК ШЫҒЫНДАРҒА АРНАЛҒАН РЕЗЕРВТЕР

	Ақша қаражаты және оның баламалары	Банктер дегі шоттар және депозиттер	Клиенттерге берілген кредиттер	Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнымен ескерілетін қаржы активтері	Өзге активтер	Жиыны
2022 жылғы 1 қаңтарға	1,608	60	91,912	3,187	436	2,551	99,754
Резервтерді қалыптастыру	24,665	33	207,983	8,841	56	5,671	247,249
Резервтерді қалпына келтіру	(22,133)	(4)	(90,206)	(8,866)	(356)	(4,343)	(125,908)
Есептен шығару	-	-	(22,928)	-	-	(1,682)	(24,610)
Бағамдық айырма	77	2	(947)	-	-	9	(859)
2022 жылғы 31 желтоқсанға	4,217	91	185,814	3,162	136	2,208	195,626
Резервтерді қалыптастыру	68,316	116	265,097	57,855	-	4,473	395,857
Резервтерді қалпына келтіру	(63,211)	(117)	(159,712)	(55,166)	(136)	(5,472)	(283,814)

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Есептен шығару	-	-	-	-	-	(482)	(482)
Бағамдық айырма	(111)	-	(35)	(4)	-	34	(116)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	9,211	90	291,164	5,847	-	759	307,071

2023 жыл ішінде кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелер бойынша 25,355 мың теңгеге резервтер қалыптастыру және 23,071 мың теңгеге резервтерді қалпына келтіру жүзеге асырылды. (2022 жылы: 23,433 мың теңгеге резервтерді қалыптастыру және 28,150 мың теңгеге резервтерді қалпына келтіру).

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ
 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
 (Қазақстандық мың теңгемен)

Қаржы активтері бойынша 2022 жылғы күтілетін кредиттік шығындар бойынша жинақталған резервтердегі қозғалыс төменде көрсетілген:

2022 жыл	Амортизациялан- ған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері		Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржы активтері		Ақша қаражаты және оның баламалары		Банктердегі шоттар мен депозиттер		Өзге активтер		Кредит сипатындағы шартты міндеттемелер	
	1-саты	1-саты	1-саты	1-саты	1-саты	1-саты	1-саты	1-саты	1-саты	1-саты	1-саты	Жиыны
1 қаңтардағы жағдай бойынша теңгерім	3,187	436	1,608	60	2,551	2,903	-	-	-	-	-	-
1 сатыға өту	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 сатыға өту	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 сатыға өту	(420)	(300)	(875)	29	(2,069)	(1,240)	-	-	-	-	-	-
Провизиялардың таза өзгеруі	395	-	3,407	-	1,715	982	-	-	-	-	-	-
Жаңа қаржы активтерін сатып алу	-	-	77	2	9	-	-	-	-	-	-	-
Бағамдық айырма	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31 желтоқсандағы жағдай бойынша теңгерім	3,162	136	4,217	91	2,206	2,645	-	-	-	-	-	-

Өзге активтер*

- 1 сатыдағы провизиялардың таза өзгеруі – 508 мың теңге, 3 сатыда - 1,561 мың теңге, жиыны – 2,069 мың теңге,
 - 1 сатыдағы жаңа қаржы активтерін сатып алу – 69 мың теңге, 3 сатыда – 1,646 мың теңге, жиыны – 1,715 мың теңгені құрады.

ӨЗГЕ ЖАЛПЫШАРУАШЫЛЫҚ ЖӘНЕ ӨКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

	2023 ж.	2022 ж.
Тозу және амортизация	102,914	91,556
Салықтар, алымдар және өзге де міндетті төлемдер	67,120	43,276
Байланыс қызметтері және ақпараттық қызметтер	61,779	53,368
Бағдарламалық жасақтаманы сүйемелдеу	46,639	70,893
Пайдалану шығыстары	30,051	26,714
Процессингтік қызметтер	27,767	25,983
Мүшелік жарналар	22,532	25,031
Кәсіби қызметтер	21,385	27,176
Өкілдік шығыстар	18,923	14,360
Іссапар шығыстары	16,628	5,087
Сақтандыру шығыстары	12,458	13,626
Көлік шығыстары	12,198	7,499
Операциялық жалдау бойынша шығыстар	11,419	3,289
Қауіпсіздік	8,527	7,513
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	8,507	8,825
Кеңселік керек-жарақтар	5,815	4,371
Жарнама және маркетинг	1,993	2,318
Негізгі құралдарды есептен шығару	1,430	14,657
Өзге	87,912	78,037
Өзге жалпы шаруашылық және өкімшілік шығыстар жиыны	565,997	523,579

11. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША (ШЫҒЫС) / ҮНЕМДЕУ

Банк ағымдағы кезең үшін салық бойынша есептеулерді Қазақстан Республикасының салық заңнамасы талаптарына сәйкес жүзеге асырылатын салықтық есеп деректерінің негізінде жасайды. 2022 және 2023 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі табыс салығы бойынша шығыстар төменде көрсетілген.

	2023 ж.	2022 ж.
Табыс салығы бойынша (шығыс) / үнемдеу		
Есепті кезең	-	(262,500)
Өткен кезеңді түзету	12,644	6,513
Уақытша айырмалардың пайда болуы және қалпына келтіру нәтижесінде кейінге қалдырылған салықтардың өзгеруі	3,296	1,479
Табыс салығы бойынша (шығыс) / үнемдеу жиыны	15,940	(254,508)

Қазақстан Республикасында пайдаға салынатын салық мөлшерлемесі 2022 және 2023 жылдары 20% деңгейінде белгіленді. Мемлекеттік бағалы қағаздар мен басқа да бағалы қағаздар бойынша кірістерге пайда салығы салынбайды.

Белгілі бір шығыстар түрлері салық салу кезінде есепке алынбайтындықтан, сондай-ақ салық салынатын кірістің болу себебінен Банктің белгілі бір тұрақты салық айырмалары пайда болады.

2022 және 2023 жж. 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші табыс салығы бойынша тиімді мөлшерлеменің есебі:

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

	2023 ж.	2022 ж.
Табыс салығын шегергенге дейінгі пайда	25,201,765	3,625,853
Табыс салығы бойынша қолданыстағы мөлшерлемеге сәйкес есептелген табыс салығы	5,040,353	725,171
Бағалы қағаздармен жасалған операциядан түскен салық салынбайтын табыс	(5,684,608)	(497,409)
Басқа есептелмейтін шығыстар (кірістер)	628,315	26,746
	(15,940)	254,508
Табыс салығы бойынша тиімді мөлшерлеме	-0.1%	7.0%

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері

Активтер мен міндеттемелердің қаржылық есептілікте көрсетілген құны мен салық салынатын базаны есептеу үшін қолданылатын сомалардың арасындағы уақыт айырмалары 2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің пайда болуына алып келеді.

2022 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар ішіндегі уақыт айырмалары шамаларының өзгеруі төмендегідей көрсетілуі мүмкін:

2023 жыл	2023 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	Пайда немесе залалдың құрамында көрсетілген	Капитал құрамында көрсетілген	2023 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық
Негізгі құралдар, материалдық емес активтер және пайдалану құқығы нысанындағы активтер	(12,892)	(15,267)	-	(28,159)
Өзге міндеттемелер	57,864	18,563	-	76,427
	44,972	3,296	-	48,268

2022 жыл	2022 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	Пайда немесе залалдың құрамында көрсетілген	Капитал құрамында көрсетілген	2022 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық
Негізгі құралдар, материалдық емес активтер және пайдалану құқығы нысанындағы активтер	(32,459)	19,567	-	(12,892)
Өзге міндеттемелер	75,952	(18,088)	-	57,864
	43,493	1,479	-	44,972

12. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
Кассадағы ақша қаражаттары	1,183,458	450,500
ҚРҰБ-гі «Ностро» шоттары	943,194	6,947,850
Басқа банктердегі «Ностро» шоттары		
- кредиттік рейтингісі А- бастап А+ дейін	8,007,882	4,057,612
- кредиттік рейтингісі ВВ- бастап ВВ+ дейін	132,433	93,900
- кредиттік рейтингісі В-	-	-
- кредиттік рейтингі жоқ	46,829	124,509
Басқа банктердегі барлық «Ностро» шоттары	8,187,144	4,276,021
Ақша қаражатының баламалары		
ҚРҰБ-дағы мерзімді депозиттер	316,664,383	68,783,652

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Басқа банктердегі мерзімді депозиттер	9,010,781	-
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған резерв	(9,211)	(4,217)
Ақша қаражаты және оның баламаларының жиыны	335,979,749	80,453,806

Кредиттік рейтингілер «Standard & Poor's» рейтингтік агенттігінің стандарттарына немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктерінің ұжас стандарттарына сәйкес көрсетілген.

Ақша қаражаты және оның баламалары мерзімі кешіктірілген болып табылмайды.

Минималды резервке қойылатын талаптар

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚРҰБ қаулысына сәйкес минималды резервтік талаптар Банктің жиырма сегіз күнтізбелік күннің ішіндегі өртүрлі міндеттемелер топтарының белгілі бір үлестері сомаларының орташа мәні ретінде есептеледі. Банктер бұл талаптарды орташа резервтік активтерді орташа минималды талаптарға тең немесе олардан асатын орташа резервтік активтерді (кассадағы ұлттық валютадағы қолма қол ақшалар және Ұлттық Банктің ұлттық валютадағы Банктің корреспонденттік шоттарындағы қалдықтар түрінде) сақтау арқылы орындауға міндетті. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша минималды резерв сомасы 1,587,259 мың теңгені құрайды (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 2,586,018 мың теңге).

Ақша қаражаты мен оның баламаларының шоғырлануы

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банктің меншікті капиталының 10% астам бөлігіне ие үш банкі бар (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 2 банкі). Аталған банктердің 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдықтарының жиынтық көлемі 330 078 507 мың теңгені (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 79 789 114 мың теңгені) құрайды.

13. БАНКТЕРДЕГІ ШОТТАР МЕН ДЕПОЗИТТЕР

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
Шектеулі пайдалану құқығы бар ақша қаражаты	185,000	182,903
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған резерв	(90)	(91)
Банктердегі шоттар мен депозиттер жиыны	184,910	182,812

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банкте меншікті капиталының 10%-ынан асатын депозиттер болмады.

14. ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӨДІЛ ҚҰНЫМЕН ЕСЕПKE АЛЫНАТЫН ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банктің өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құны бойынша ескерілетін қаржылық активтері болмайды. 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банк Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің 970,269 мың теңге сомасындағы борыштық қаржы құралдарын - қазынашылық облигацияларын иеленді. Бұл активтер мерзімі өткен жоқ.

15. КЛИЕНТТЕРГЕ БЕРІЛГЕН КРЕДИТТЕР

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттер	6,978,987	-
- Ірі кәсіпорындарға берілген кредиттер	31,619,646	13,912,143
- Шағын және орта кәсіпорындарға берілген кредиттер	38,598,633	13,912,143
Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттердің жиыны	(285,658)	(183,660)
Құнсыздануға арналған резерв		

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Құнсыздануға арналған резервті ескере отырып, корпоративтік клиенттерге берілген кредиттердің жиыны	38,312,975	13,728,483
Бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттер		
- Тұтынушылық кредиттер	9,807,648	8,698,559
Бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттердің жиыны	9,807,648	8,698,559
Құнсыздануға арналған резерв	(5,506)	(2,154)
Құнсыздануға арналған резервті ескере отырып, құнсыздану резерві	9,802,142	8,696,405
Резервті шегергенде клиенттерге берілген барлық кредиттер	48,115,117	22,424,888

(a) Клиенттерге берілген кредиттердің сапасы

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиенттерге берілген кредиттердің сапасы туралы ақпарат кестеде берілген

	Құнсыздануға арналған резервті шегергенге дейінгі кредиттер	Құнсыздануға арналған резерв	Құнсыздануға арналған резервті шегергендегі кредиттер	Құнсыздану резервін шегергенге дейінгі кредиттер сомасына қатысты құнсызданудан болған шығын
Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттер				
- мерзімі өтпеген	37,843,886	(11,801)	37,832,085	-
- 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	146,523	(29,490)	117,033	-
- 90 күннен аса мерзімі кешіктірілген	608,224	(244,367)	363,857	-
Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттердің жиыны	38,598,633	(285,658)	38,312,975	-
Бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттер				
- мерзімі өтпеген	9,765,968	(5,180)	9,760,788	-
- 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	10,970	(4)	10,966	-
- 90 күннен аса мерзімі кешіктірілген	30,710	(322)	30,388	-
Бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттердің жиыны	9,807,648	(5,506)	9,802,142	-

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиенттерге берілген кредиттердің сапасы туралы ақпарат кестеде берілген:

	Құнсыздануға арналған резервті шегергенге дейінгі кредиттер	Құнсыздануға арналған резерв	Құнсыздануға арналған резервті шегергендегі кредиттер	Құнсыздану резервін шегергенге дейінгі кредиттер сомасына қатысты құнсызданудан болған шығын
Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттер				
- мерзімі өтпеген	13,647,947	(26,562)	13,621,385	-
- 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	107,098	-	107,098	-
- 90 күннен аса мерзімі кешіктірілген	157,098	(157,098)	-	-
Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттердің жиыны	13,912,143	(183,660)	13,728,483	-
Бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттер				
- мерзімі өтпеген	8,643,076	(1,912)	8,641,164	-

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

- 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	47,663	(242)	47,421	-
- 90 күннен аса мерзімі кешіктірілген	7,820	-	7,820	-
Бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттердің жиыны	8,698,559	(2,154)	8,696,405	-

2023 жылы құнсыздану резервінің сомасы 276,124 мың теңге мөлшерінде жеке негізде бағаланатын кредиттер бойынша провизияларды құруды (2022 жылғы 31 желтоқсан: 172,849 мың теңге), 15,040 мың теңге сомасында ұжымдық құнсыздану резервін (2022 жылғы 31 желтоқсан: 12,965 мың теңге) құруды қамтиды.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиттік портфель құрамында шарттары өзгертілген және басқаша мерзімі өткен немесе құнсызданған корпоративтік және бөлшек клиенттерге берілген кредиттер 835,382 мың теңгені (2022 жылғы 31 желтоқсан: 1,172,333 мың теңге) құрайды.

(б) Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау

Берілген кредиттер бойынша күтілетін кредиттік залалдардың есебі макроэкономикалық параметрлердің өзгеруінің болжамды ақша ағындарына, ұжымдық қарыздардың көшіп-қонуына және кепілмен қамтамасыз етуіне ықтимал бағалау әсерін ескереді.

Кредиттік шығындардың деңгейін өлшеу кезінде банк әртүрлі экономикалық факторлардың болашақ қозғалысына және осы факторлардың бір-біріне қалай әсер ететініне қатысты болжамдарға негізделген болжамды ақпаратты пайдаланады.

Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау үшін пайдаланылатын негізгі бастапқы деректер мыналарды қамтиды:

- Дефолт ықтималдығы (PD) кредиттік шығындар деңгейін өлшеуде негізгі табыс сигналы болып табылады. Дефолт ықтималдығы - бұл тарихи деректерді, болжамдарды және болашақ жағдайларды күтуді қамтитын берілген уақытша горизонт бағасы.

Корпоративтік, шағын және орта бизнестің жеке заемдары бойынша дефолт ықтималдығы қарыз алушының сандық және сапалық сипаттамалары негізінде ішкі рейтингтік модельдің көмегімен бағаланады. Ұжымдық негізде бағаланатын берілген кредиттер бойынша дефолт ықтималдығын есептеу көші-қон матрицаларын қолдану арқылы тарихи деректер негізінде жүзеге асырылады.

- Дефолт болған жағдайдағы залалдың шамасы (LGD) дефолт болған жағдайда ықтимал залалдың шамасы болып табылады. Ол келісімшарт тиесілі және кредитор қамтамасыз етуден ақша ағындарын ескере отырып, алуды күткен ақша ағындарының арасындағы айырмашылыққа негізделген.

Ұжымдық негізде бағаланатын берілген кредиттер бойынша LGD есебі кепілдік қамтамасыз етуді іске асыру мерзімдеріне сөйкес келетін дисконттау мерзімдерін қолдана отырып, кепілдікті қамтамасыз етуді іске асырған жағдайда міндеттемелердің қайтарымдылығын бағалау негізінде жүзеге асырылады.

- Дефолт тәуекеліне ұшыраған кредиттік талаптың шамасы (EAD) борыш пен пайыздардың негізгі сомасын, сондай-ақ мақұлданған кредиттік қаражаттың күтілетін іріктеуін қоса алғанда, есепті күннен кейінгі тәуекелдің күтілетін өзгерістерін ескере отырып, болашақта дефолт күніне тәуекелді бағалауын білдіреді. Банктің осы көрсеткішті үлгілеуге көзқарасы амортизацияның бейіндері, мерзімінен бұрын өтеу немесе артық төлеу, кредиттік міндеттемелер бойынша таңдалмаған сомаларды пайдаланудағы өзгерістер және дефолт басталғанға дейін тәуекелдерді жеңілдету үшін қабылданған шаралар сияқты ағымдағы шарт талаптарымен рұқсат етілген өтеу мерзімі ішінде өтелмеген соманың күтілетін өзгерістерін ескереді. Дефолт тәуекеліне ұшыраған кредиттік талаптарды бағалау үшін банк тиісті портфельдердің сипаттамасын көрсететін модельдерді пайдаланады.

Қаржылық есептілікте берілген кредиттер үшін ККЗ бойынша резервтер қолданыстағы экономикалық және саяси жағдайлар негізінде айқындалды. Банк Қазақстан Республикасында талаптарда қандай өзгерістер болатынын және осы өзгерістер болашақта қаржы активтерін ККШ бойынша резервтің барабарлығына қандай әсер болатынын болжай алмайды.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Қамтамасыз етуді және несиелік қабілеттілігін күшейтудің басқа құралдарын талдау

Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттер

Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттер жеке негізде бағалануға және олардың құнсыздануы сыналуға тиіс. Корпоративтік клиенттің жалпы несиелік қабілеттілігі әдетте оған берілген кредиттің сапасының ең маңызды индикаторы болады. Дегенмен, қамтамасыз ету бұл қосымша кепілдіктер болып табылады және Банк әдетте корпоративтік қарыз алушылардан оны ұсынуын сұрайды.

Төмендегі кестелерде корпоративтік клиенттерге берілген кредиттер бойынша қамтамасыз ету және несиелік қабілеттілікті күшейтудің басқа да құралдары туралы қамтамасыз ету түрлері бойынша ақпарат келтірілген:

	Клиенттерге берілген кредиттердің теңгерімдік құны	Есеп беретін күнгі жағдай бойынша бағаланған–қамтамасыз етудің әділ құны	Кредит берілген күнгі жағдай бойынша бағаланған–қамтамасыз етудің әділ құны	Қамтамасыз етудің әділ құны айқындалмаған
2023 жылғы 31 желтоқсан				
<i>Жеке құнсыздану белгілері жоқ кредиттер</i>				
Корпоративтік кепілдіктер (байланысты тарап ұсынған, А-кредиттік рейтингісіне ие)	28,919,996	-	-	28,919,996
Өзге кепілдіктер (компания ұсынған, А-кредиттік рейтингісіне ие)				
Жылжымайтын мүлік	3,763,434	3,763,434	-	-
Ақша қаражаттары мен депозиттер	20,003	20,003	-	-
Өзге қамтамасыз ету	4,570,648	-	4,570,648	-
	37,274,081	3,783,437	4,570,648	28,919,996
<i>Жеке құнсыздану белгілері бар кредиттер</i>				
Корпоративтік кепілдіктер (байланысты тарап ұсынған, А-бастап А+дейін кредиттік рейтингісіне ие)				
Жылжымайтын мүлік	585,910	585,910	-	-
Өзге қамтамасыз ету	452,984	-	452,984	-
	1,038,894	585,910	452,984	-
Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттер жиыны	38,312,975	4,369,347	5,023,632	28,919,996

	Клиенттерге берілген кредиттердің теңгерімдік құны	Есеп беретін күнгі жағдай бойынша бағаланған–қамтамасыз етудің әділ құны	Кредит берілген күнгі жағдай бойынша бағаланған–қамтамасыз етудің әділ құны	Қамтамасыз етудің әділ құны айқындалмаған
2022 жылғы 31 желтоқсан				
<i>Жеке құнсыздану белгілері жоқ кредиттер</i>				
Корпоративтік кепілдіктер (байланысты тарап ұсынған, А-кредиттік рейтингісіне ие)	4,828,683	-	-	4,828,683
Өзге кепілдіктер (компания ұсынған, А-кредиттік рейтингісіне ие)				
Жылжымайтын мүлік	2,727,858	2,727,858	-	-
Ақша қаражаттары мен депозиттер	52,940	52,940	-	-
Өзге қамтамасыз ету	4,250,752	-	4,250,752	-
	11,860,233	2,780,798	4,250,752	4,828,683

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

<i>Жеке құнсыздану белгілері бар кредиттер</i>				
Корпоративтік кепілдіктер (байланысты тарап ұсынған, А - бастап А+дейін кредиттік рейтингісіне ие)	231,698	-	-	231,698
Жылжымайтын мүлік	183,572	183,572	-	-
Өзге қамтамасыз ету	1,452,980	-	1,452,980	-
	1,868,250	183,572	1,452,980	231,698
Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттер жиыны	13,728,483	2,964,370	5,703,732	5,060,381

Жоғарыда келтірілген кестелерде артық құнсызданудың құны көрсетілмеген.

Корпоративтік клиенттерге берілген мерзімі кешіктірілмеген және құнсызданбаған кредиттерді өндіріп алу мүмкіндігі негізінен қамтамасыз ету құнынан гөрі қарыз алушының несие қабілеттілігіне байланысты болғандықтан, Банк әрбір есеп беретін күнгі жағдай бойынша қамтамасыз етудің құнын әрдайым бағаламайды.

Кредиттердің басым бөлігінде қамтамасыз етудің әділ құны есеп беретін күнгі жағдай бойынша анықталды. Қамтамасыз етудің құны туралы ақпарат бағалау жүргізілген болса, оның қай күні бағаланғанына байланысты көрсетілген.

Бірнеше құнсыздану түрлері бар кредиттер бойынша ақпарат қамтамасыз етуді бағалау үшін маңыздырақ болып табылатын қамтамасыз ету түрі бойынша ашылады.

(ii) *Бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттер*

Бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттер, негізінен, тұрғын жылжымайтын мүлікпен қамтамасыз етілген. Банктің саясаты бойынша кредит сомасы мен кредит берілген күнгі кепіл құнының арасындағы арақатынас кемінде 60% құрау керек.

Төмендегі кестелерде бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттердің қамтамасыз етуі туралы ақпарат келтірілген:

	Клиенттерге берілген кредиттердің теңгерімдік құны	Есеп беретін күнгі жағдай бойынша бағаланған қамтамасыз ету үшін – қамтамасыз етудің әділ құны	Кредит берілген күнгі жағдай бойынша бағаланған – қамтамасыз етудің әділ құны	Қамтамасыз етудің әділ құны айқындалмаған
2023 жылғы 31 желтоқсан				
<i>Мерзімі кешіктірілмеген</i>	9,760,788	9,760,788	-	-
<i>Мерзімі кешіктірілген</i>	41,354	41,354	-	-
Бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттер жиыны	9,802,142	9,802,142	-	-
2022 жылғы 31 желтоқсан				
<i>Мерзімі кешіктірілмеген</i>	8,641,164	8,641,164	-	-
<i>Мерзімі кешіктірілген</i>	55,241	55,241	-	-
Бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттер жиыны	8,696,405	8,696,405	-	-

Жоғарыда келтірілген кестелерде артық құнсызданудың құны көрсетілмеген.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Экономика салалары мен географиялық аймақтар бойынша кредиттік портфельді талдау

Кредиттер негізінен қызметін Қазақстан Республикасының аумағында төмендегі экономика салаларында жүргізетін клиенттерге берілді:

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
Бөлшек сауда клиенттеріне берілген кредиттер	9,802,142	8,696,405
Қаржы	29,253,535	5,050,816
Сауда	1,942,538	1,888,756
Қойма шаруашылығы және қосалқы көлік қызметі	283,862	726,187
Жеке қызмет көрсету	795,004	902,368
Құрылыс	615,015	714,963
Өзге кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	407,582	680,186
Жалдау, жалға беру және лизинг	257,891	317,505
Жылжымайтын мүлік	833,792	780,245
Көлік	305,640	450,975
Жарнама қызметі	175,827	216,810
Мамандандырылған құрылыс жұмыстары	149,968	66,409
Азық-түлік өнімдерін өндіру	143,834	212,521
Жазылған материалдарды басып шығару және ойнату	1,171	3,005
Өзге	3,147,316	1,717,739
Корпоративтік клиенттерге берілген кредиттердің жиыны	48,115,117	22,424,888

(д) Клиенттерге берілген несиелердің шоғырлануы

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банктің үш қарыз алушысы бар, оның кредиттері бойынша қалдықтары капиталдың 10% астамын құрайды (2022 жылғы 31 желтоқсанда: бір қарыз алушы). 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша көрсетілген қарыз алушының кредиттері бойынша қалдықтардың жиынтық көлемі 28,919,996 мың теңгені құрады (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 3,420,403 мың теңге).

16. АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰНЫ БОЙЫНША ЕСЕПКЕ АЛЫНАТЫН ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
Банктің мөншігіндегі		
- Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық вексельдері	17,569,375	7,120,971
- Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноталары	70,544,158	13,789,861
Күтілетін кредиттік шығындарға арналған резерв	(5,847)	(3,162)
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің жиыны	88,107,686	20,907,670

Өтеуге дейін ұсталатын инвестициялардың жалпы сомасы теңгеде және кредиттік рейтингісі «BBB-» болып табылатын Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық вексельдерімен және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноталарымен келтірілген.

Инвестициялық саясат және бизнес-моделі бойынша Банктің аталған бағалы қағаздарды өтеу мерзіміне дейін ұстап тұру ниеті мен мүмкіндігі бар. Шарттары бірдей ұқсас борышқорлық бағалы қағаздардың бағаларының ресми жарияланған белгіленімдері жергілікті қор биржасында қолжетімді болып табылады.

Қазынашылық операциялар бойынша қаржы активі бойынша күтілетін кредиттік шығындардың есебін банк контрагенттің/эмитенттің кредиттік сапасының есепті күнге ағымдағы бағаларынан ғана емес, сонымен қатар болашақта контрагенттің (эмитенттің) жұмыс істеу ортасының қолайсыз макроэкономикалық факторларының әсері салдарынан қаржылық жай-күйінің нашарлауы мүмкіндігін ескере отырып жүзеге асырады. Атап айтқанда, қазынашылық операциялар бойынша провизиялар деңгейіне дефолт (PD) ықтималдығына әсер ететін халықаралық рейтингтік агенттіктер берген рейтинг (оң, тұрақты, теріс) бойынша болжам өсер етеді.

Қазынашылық операциялар бойынша дефолт ықтималдығы дефолт ықтималдығының мәндерімен кестелік деректер жарияланатын халықаралық рейтингтік агенттіктердің (S&P, Fitch, Moody's)

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(қазақстандық мың теңгемен)

дефолт зерттеулерінің деректеріне (Default Study) сәйкес анықталады. Дефолт ықтималдығы өзекті күйде сақталады және дефолттар статистикасының жаңартылуына қарай мерзімді негізде жаңартылады.

Қазынашылық операциялар бойынша дефолт (LGD) кезіндегі шығын деңгейі халықаралық рейтингтік агенттіктерден (S&P, Fitch, Moody's) дефолттарды зерттеу деректеріне сәйкес анықталады және қаржы активі бойынша борыш түріне байланысты: аға қамтамасыз етілген/қамтамасыз етілмеген, реттелген, тәуелсіз. Сондай-ақ LGD актив бойынша қамтамасыз ету көзделген жағдайда, сондай-ақ егер қаржы активі бойынша құнсыздану белгілері (2-саты немесе 3-саты) болған жағдайда түзетілуі мүмкін.

17. САТУҒА АРНАЛҒАН ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

2023 жылғы 31 желтоқсанда сатуға арналған ұзақ мерзімді активтердің баланстық құны 155,691 мың теңгені құрады (2022 жылғы 31 желтоқсанда – 155,691 мың теңге). Тәуелсіз бағалаушының бағалауына сәйкес 2023 жылдың аяғында сатуға арналған ұзақ мерзімді активтердің нарықтық құны 340,606 мың теңгені құрады (2022 жылдың аяғында: 359,862 мың теңге). Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер, Банк клиенттерге берілген кредиттер бойынша берешекті өтеу есебіне қабылдаған активтермен берілген. Банк алдағы 12 айда активтерді сату жоспарланып отырған іске асыру жоспарын өзірледі. Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер аукцион өткізу кезінде анықталған сатып алу құны бойынша көрсетілді.

18. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР, МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР ЖӘНЕ ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫНДАҒЫ АКТИВТЕР

Банк офисті жалдау шартының негізінде мерзімінен бұрын тоқтату құқығынсыз жалға алады. Жалға алу мерзімі ұзарту мүмкіндігімен 60 айды құрайды. Шартты жалдау ақысы туралы ережелер жалдау келісім-шартына кірмейді. 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Банктің пайдалану құқығы нысанындағы активтердің баланстық құны 177,133 мың теңгені құрады (2022 жылғы 31 желтоқсанда 222,177 мың теңге). 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған, пайда немесе залал және өзге жиынтық кіріс туралы есепте амортизация құрамына енгізілген жыл үшін пайдалану құқығы нысанындағы активтердің амортизациясы 66,690 мың теңгені құрады (2022 жылы – 52,087 мың теңге). Жалдау бойынша міндеттемелерді есептеу кезінде 12.00% дисконттау мөлшерлемесімен рұқсат етілген.

Өтеу мерзімдері арқылы жасалған ұзақ мерзімді жалдау келісім-шарты бойынша төлеуге болашақ дисконтталмаған жалдау төлемдері былайша берілген:

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
12 айға дейін	120,481	109,389
1-5 жылға дейін	160,641	255,242
Жиыны	281,122	364,631

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ
 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
 (Қазақстандық мың теңгемен)

18. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР, МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР ЖӘНЕ ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫНДАҒЫ АКТИВТЕР

	Компьютерлер	Жер,		Өзге	Материалдық емес активтер	Жалға алынған меншікті абаттандыру	Меншік құқығы нысанындағы активтер
		Көлік құралдары	гимнәраттар мен құрылыстар				
Нақты шығындар							
2022 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалдық	141,120	15,990	51,998	69,883	114,523	351,918	745,432
Түсімдер	9,559	-	-	4,282	1,496	48,646	63,983
(1,305)	-	-	(3,033)	(31,457)	(35,795)	-	(35,795)
Істен шығуы							
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдық	149,374	15,990	51,998	71,132	84,562	400,564	773,620
Тозу және амортизация							
2022 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалдық	(68,747)	(910)	(1,603)	(47,125)	(47,211)	(126,301)	(291,887)
Жыл ішінде есептелген тозу және амортизация	(13,957)	(1,441)	(9,204)	(4,321)	(10,546)	(52,087)	(91,556)
Істен шығуы	1,121	-	-	2,573	17,444	-	21,138
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдық	(81,583)	(2,351)	(10,807)	(48,873)	(40,313)	(178,388)	(362,315)
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теңгерімдік құны	67,791	13,639	41,191	22,259	44,249	222,176	411,305
Нақты шығындар							
2023 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалдық	149,374	15,990	51,998	71,132	84,562	400,564	773,620
Түсімдер	60,924	17,990	-	13,737	29,458	21,647	143,757
(4,002)	-	-	(3,068)	(1,514)	(8,584)	-	(8,584)
Істен шығуы							
2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдық	206,296	33,980	51,998	81,801	112,507	422,211	908,793
Тозу және амортизация							
2023 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалдық	(81,583)	(2,351)	(10,807)	(48,873)	(40,313)	(178,388)	(362,315)
Жыл ішінде есептелген тозу және амортизация	(13,198)	(1,601)	(7,523)	(4,676)	(9,226)	(86,690)	(102,914)
Істен шығуы	3,379	-	-	2,558	1,218	-	7,155
2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдық	(91,402)	(3,952)	(18,330)	(50,991)	(48,321)	(245,078)	(458,074)
2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теңгерімдік құны	114,894	30,028	33,668	30,810	64,186	177,133	450,719

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(қазақстандық мың теңгеммен)

19. ӨЗГЕ АКТИВТЕР

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
Спот операциялары бойынша талаптар	327,152	138,795
Спот операциялары бойынша талаптар	129,352	5,159
Карта шоттары бойынша есеп айырысулар	78,626	55,272
Өзге активтер	5,290	3,804
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған резерв	(159)	(1,724)
Өзге қаржы активтер жиыны	540,261	201,306
Бағдарламалық қамтамасыз ету үшін төлем	92,409	-
Жалдау үшін алдын ала төлем	31,505	30,224
Бағдарламалық қамтамасыз ету үшін төлем	26,637	24,117
Өзге де алдын ала төлемдер	8,193	6,511
Болашақ кезеңдердің шығындары	6,301	6,287
Бюджетке басқа төлемдер бойынша алдын ала төлемдер	6,136	3,596
Қызметкерлердің дебиторлық берешегі	2,378	2,412
Өзге активтер	21,124	12,711
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған резерв	(800)	(482)
Өзге қаржылық емес активтер жиыны	194,083	85,376
Өзге активтер жиыны	734,344	286,682

20. БАНКТЕРДЕГІ ШОТТАР МЕН ДЕПОЗИТТЕР

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
«Востро» типті шоттар	348,438	79,509
Банк шоттары мен депозиттерінің жиыны	348,438	79,509

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, сәйкесінше, Банктің меншікті капиталының 10%-нан асатын депозиттері болмады.

21. КЛИЕНТТЕРДІҢ АҒЫМДАҒЫ ШОТТАРЫ МЕН ДЕПОЗИТТЕРІ

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
Ағымдағы шоттар және талап еткенге дейінгі депозиттер		
- <i>Бөлшек сауда клиенттері</i>	2,127,277	3,166,024
- <i>Корпоративтік клиенттер</i>	8,787,904	21,741,434
Ағымдағы шоттар мен талап етілгенге дейінгі депозиттердің жиыны	10,915,181	24,907,458
Жедел депозиттері		
- <i>Бөлшек сауда клиенттері</i>	6,417,251	8,320,192
- <i>Корпоративтік клиенттер</i>	402,703,003	49,400,162
Мерзімді депозиттердің жиыны	409,120,254	57,720,354
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттерінің жиыны	420,035,435	82,627,812

Бұғатталған сомалар

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банк клиенттерінің 115,522 мың теңге (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 60,612 мың теңге) сомасындағы депозиттері клиенттерге берілген кредиттер бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету және Банк ұсынған баланстан тыс кредиттік құрал ретінде қызмет етеді.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)**Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттерінің шоғырлануы**

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банктің шоттары мен депозиттері капиталдың 10% астам бөлігін құрайтын үш клиенті (2022 жылғы 31 желтоқсанда: алты) бар. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдықтардың жиынтық көлемі 386,915,568 мың теңгені (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 61,682,716 мың теңгені) құрады.

22. БАНК ҚАРЫЗЫ

2022 жылғы желтоқсанда "Shinhan Bank" АҚ-мен (Корея Республикасы, Сеул қ.) 22.12.2008 жылғы №1 бас келісіміне сәйкес Банк қысқа мерзімді қарыздарын тартты:

- 10 000 000 АҚШ доллары, өтеу мерзімі 02.02.2023 дейін, белгіленген сыйақы мөлшерлемесі 4,35%;
- 20 000 000 АҚШ доллары, өтеу мерзімі 27.02.2023 дейін, белгіленген сыйақы мөлшерлемесі 4,65%.

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
Жыл басындағы қалдық	13,888,271	-
Түсімдер	(14,040,750)	13,833,000
Басқа өзгерістер	152,479	55,271
Банк қарыздарының жиыны	-	13,888,271

23. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАРЖЫ ҰЙЫМДАРЫНЫҢ ҚАРЫЗЫ

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
ЕҚДБ берген қарыз	7,023,267	8,230,594
Халықаралық қаржы ұйымдарының қарыздарының жиыны	7,023,267	8,230,594

2016 жылы Банк Еуропалық Қайта құру және Даму Банкімен 31.12.2023 жағдай бойынша өтелген 2 қарыз шартын жасады:

- Өтеу мерзімі 2023 жылғы 25 қаңтарға дейін 15,000,000 АҚШ долларына баламалы сомаға теңгемен шағын және орта бизнесті қолдауға 2016 жылғы 28 маусымдағы № 47953 қарыз шарты;
- 2023 жылғы 25 қаңтарға дейін өтеу мерзімімен 5 000 000 АҚШ долларына баламалы сомаға теңгемен «Бизнестегі әйелдер» жобасын дамытуға 2016 жылғы 28 маусымдағы № 47954 қарыз шарты.

Әрбір қарыз шарты 2 траншпен беріледі. Қарыз шартының талаптарына сәйкес әрбір траншты екі бөліктен алу мүмкіндігі қарастырылған. Бірінші транш пен екінші транштың бірінші бөлігі 2017 жыл ішінде теңгемен, қалған бөлігі 2018 жылы алынды.

2020 жылы Банк Еуропалық Қайта құру және Даму Банкімен тағы 2 қарыз шартын жасады:

- Өтеу мерзімі бірінші транш бойынша 2025 жылғы 29 қыркүйекке дейін, екінші транш бойынша 2027 жылғы 29 сәуірге дейін 10,000,000 АҚШ долларына баламалы сомаға теңгемен шағын және орта бизнесті қолдауға 2020 жылғы 13 ақпандағы № 50791 қарыз шарты;
- Өтеу мерзімі бірінші транш бойынша 2025 жылғы 29 қыркүйекке дейін, екінші транш бойынша 2027 жылғы 29 сәуірге дейін 5 000 000 АҚШ долларына баламалы сомаға теңгемен «Бизнестегі әйелдер» жобасын дамытуға 2020 жылғы 13 ақпандағы № 50792 қарыз шарты.

Бірінші транш 2020 жылы, ал екінші транш 2022 жылы алынды.

2021 жылы Банк пен Еуропалық Қайта құру және Даму Банкі арасында тағы 1 қарыз шарты жасалды:

- GEFF (Green Economy Financing Facility) жасып экономиканы қаржыландыру бағдарламасы бойынша өтеу мерзімі 2027 жылғы 24 маусымға дейін 5,000,000 АҚШ долларына баламалы сомаға теңгемен 2021 жылғы 10 желтоқсандағы № 52817 қарыз шарты.

Барлық сома 2022 жылдың ішінде теңгемен алынды.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(қазақстандық мың теңгемен)

Қарыз бойынша пайыздық сыйақы өзгермелі мөлшерлеме бойынша есептелінеді және шарт талаптарына сәйкес тоқсан сайынғы негізде төленеді. Есепті кезеңнің соңында 2016 жылғы 28 маусымдағы қарыз шарттары бойынша сыйақы мөлшерлемесі 19,75%, ал 2020 жылғы 13 ақпандағы қарыз шарттары бойынша 20,75%, ал 2021 жылғы 10 желтоқсанда қарыз шарттары бойынша 22,65% құрады.

Банк жоғарыда келтірілген ақшаны тарту шарттарының талаптарын орындау бойынша белгілі бір қаржы міндеттемелерін сақтауға міндетті. Бұл міндеттемелерге қаржылық нәтижелердің көрсеткіштері үшін қолданылатын келісілген коэффициенттер жатады. 2022 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банк бұл міндеттемелердің ешқайсысын бұзбаған.

Қаржылық қызмет себепші болған міндеттемелердің қозғалысы

Төмендегі кестеде қаржылық қызметтің нәтижесінде міндеттемелердің өзгерістері, оған қоса ақша ағындары себепші болған өзгерістер, сондай-ақ ақша ағындарымен байланысты емес өзгерістер көрсетілген. Қаржылық қызмет себепші болған міндеттемелер бұл ақша ағындары ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есепте болған ақша ағындары немесе болашақ ақша ағындары қаржылық қызметтен түскен ақша ағындары ретінде жіктелетін міндеттемелер.

	2023 ж.	2022 ж.
Жыл басына қалдық	8,230,594	4,797,176
Істен шығуы	(1,185,988)	(2,196,758)
Түсім	-	5,582,600
Басқа өзгерістер	(21,339)	47,576
Жыл соңына қалдық	7,023,267	8,230,594

* Басқа өзгерістерге пайыздық шығындар мен пайыздар бойынша төлемдер жатады.

24. ӨЗГЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
Жалдау бойынша міндеттемелер	244,500	296,796
Спот операциялары бойынша міндеттемелер	329,000	138,624
Жеткізушілердің кредиторлық берешегі	70,649	84,708
Банк операциялары бойынша кредиторлық берешек	11,920	34,210
Өзге міндеттемелер	5,307	3,169
Өзге қаржылық міндеттемелер жиыны	661,376	557,505
Салықтар және бюджетке төленетін басқа міндетті төлемдер бойынша есептеулер	409,056	125,910
Қызметкерлерге кредиторлық берешек	92,637	58,822
Демалыстар бойынша резерв	39,442	36,130
Өзге транзиттік шоттар	68,834	33,807
Өзге міндеттемелер	8,737	2,845
Өзге қаржылық емес міндеттемелер жиыны	618,706	257,514
Өзге міндеттемелер жиыны	1,280,082	815,019

25. АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ**(a) Шығарылған және қосымша төленген капитал**

Банктің шығаруға рұқсат етілген, шығарылған және айналымға салынған акционерлік капиталы 1,002,872 жай акциядан (2022 жылы: 1,002,872 жай акция) құралады. Барлық акциялардың номинал құны 10,000 теңгені құрайды.

Жай акциялардың иелері жарияланған сайын дивиденд алуға құқылы, сондай-ақ Банк акционерлерінің жылдық және жалпы жиналыстарында бір акцияға бір дауыс беру құқығына ие.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)**(б) Бір акцияға шаққандағы пайда**

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
Таза жыл ішіндегі пайда	25,217,705	3,371,345
Шығарылған жай акциялар саны	1,002,872	1,002,872
Бір акцияға шаққандағы пайда		
Бір акцияға шаққандағы базалық және бөліктелген пайда, теңгемен	25,145.49	3,361.69

Банктің жай акциялары ашық нарыққа айналымға салынған, алайда Банк ХҚЕС (IAS) 33 «Бір акциядан түсетін пайда» талаптарына сәйкес есептелген бір акциядан түсетін таза пайданың мөлшері туралы ақпаратты ашу туралы шешім қабылдады.

(в) Сатуға арналған қолда бар өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнымен есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалау резерві

Сатуға арналған қолда бар қаржы активтерін қайта бағалау бойынша резерв тану тоқтатылған сәтке дейін әділ құнның жинақталған таза өзгерісін қамтиды.

(г) Дивидендтер

Банктің дивидендтерді жариялау және төлеу қабілеті Қазақстан Республикасы заңнама талаптарына сәйкес анықталады.

Жай акциялар бойынша дивидендтер есептелген кезеңдегі бөлінбеген пайданың бөлінуі ретінде көрсетіледі. 2023 жылғы қаржылық есептілік шығарылған кезде дивидендтер өлі жарияланған жоқ (2022 жылы: дивидендтер жарияланған жоқ).

26. ТӨУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Төуекелдерді басқару банк қызметінің негізін құрайды және Банктің операциялық қызметінің елеулі элементі болып табылады. Нарықтық төуекел, кредиттік төуекел және өтімділік төуекелі Банктің өз қызметін жүзеге асыру барысында тап болатын негізгі төуекелдері болып табылады.

(а) Төуекелдерді басқару саясаты мен рәсімдері

Банктің төуекелдерді басқару саясаты Банктің шалдығатын төуекелдерін анықтауға, талдауға және басқаруға, төуекелдер лимиттерін және тиісті бақылауларды белгілеуге, сондай-ақ төуекелдер деңгейін және олардың белгіленген лимиттерге сәйкестігін үздіксіз бағалауға көзделген. Төуекелдерді басқару процедуралары мен саясаты нарықтық жағдайдың, ұсынылатын банктік қызметтер мен өнімдердің және туындайтын тиімді саясаттың өзгерістерін көрсету мақсатымен жүйелі түрде қайта қаралады.

Банктің Директорлар кеңесі төуекелдерді басқару жүйесінің тиісінше жұмыс істеуі, негізгі төуекелдердің басқарылуы және төуекелдерді басқару саясаттары мен процедураларының мақұлданыуы, сонымен қатар ірі мәмілелердің мақұлданыуы үшін жауапкершілік көтереді.

Банк Басқармасы мониторинг пен төуекелдерді төмендету бойынша шараларды енгізу үшін жауапты болады және, Банк өз қызметін төуекелдердің белгілі бір шектерінде іске асыратынын қадағалап жүреді. Банк Басқармасы міндеттеріне төуекелдерді жалпы басқару мен қолданыстағы заңнама талаптарының сақталуына бақылау жүргізу, және де қаржы, сондай-ақ, қаржы емес төуекелдері бойынша анықтау, бағалау, басқару және есептер құраудың жалпы ережелері мен әдістерін қолдануды бақылау кіреді.

Несие және нарық төуекелдері және өтімділік төуекелі несие комитеттері жүйесімен және активтер мен пассивтерді басқару комитетімен (АПБК) бақыланады.

Ішкі және сыртқы төуекел факторлары ұйым шегінде айқындалады және басқарылады. Төуекелдер факторларының барлығын айқындауға және төуекелдерді төмендету бойынша ағымдағы процедуралардың жеткіліктілік деңгейін анықтауға ерекше көңіл бөлінеді.

Кредиттік және нарықтық төуекелдерді стандартты талдаумен қатар Банк Басқармасы жекелеген бағыттар бойынша сараптамалық баға алу мақсатымен операциялық бөлімшелермен жүйелі түрде кездесулер өткізу арқылы қаржылық және қаржылық емес төуекелдерге мониторинг жүргізеді.

(б) Нарық тәуекелі

Нарық тәуекелі - нарық бағалары өзгеруінің салдарынан әділ құнның немесе болашақтағы ақша қаражаты ағындарының қаржы құралдары бойынша өзгеру тәуекелі. Нарық тәуекелі валюта тәуекелінен, сыйақы мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелінен және басқа да баға тәуекелдерінен тұрады. Нарық тәуекелі құбылмалы валюта бағамы мен пайыздық мөлшерлемені қатар қаржы құралдарының қолайсыз бағасына байланысты туындайды.

Нарық тәуекелін басқарудың міндеті қабылданған тәуекел үшін алынатын табыстылықтың оңтайлануын қамтамасыз ете отырып, нарық тәуекеліне шалдыққыштық жарамды параметрлердің шегінен тыс шықпауын басқару және бақылау болып табылады. Төраға басқаратын АПБК нарық тәуекелін және өтімділік тәуекелін басқару үшін жауапкершілік көтереді. Тәуекел-менеджмент бөлімінің ұсынымдарына негізделі отырып, АПБК нарық тәуекелі мен өтімділік тәуекелінің лимиттерін бекітеді.

Банк нарық тәуекелін жекелеген қаржы құралдары бойынша портфель мөлшеріне қатысты ашық позиция бойынша лимиттерді, сыйақы мөлшерлерінің өзгеру мерзімдерін, валюталық позицияны, шығындар лимиттерін белгілеу және олардың сақталуына нәтижелерін Басқарма қарайтын және бекітетін ұдайы мониторинг жүргізу арқылы басқарады.

(і) Сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі

Сыйақы мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі – бұл нарықтық сыйақы мөлшерлеменің өзгеру салдарынан, әділ құнның немесе болашақ ақша қаражаты ағындарының өзгеру тәуекелі. Банк сыйақының басым нарықтық тәуекелдерінің оның қаржылық жағдайы мен ақша қаражаттарының ағындарына әсеріне шалдыққыш болып табылады. Мұндай құбылыстар пайыздық маржа деңгейін жоғарылатуы мүмкін, алайда олар оны төмендетуі де, сыйақы мөлшерлемелері кенеттен өзгерген жағдайда шығындардың пайда болуына алып келуі де мүмкін.

Сыйақы мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі негізінен сыйақы мөлшерлеменің өзгеруіне мониторинг жүргізу арқылы басқарылады.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ
2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(Қазақстанның мың теңгемен)

Сыйақы мөлшерлемелерін қайта қарау мерзімдерін талдау

Сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі негізінен сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруіне мониторинг жүргізу арқылы басқарылады. Негізгі пайыздық қаржылық құралдар бойынша сыйақы мөлшерлемелерін қайта қарау мерзімдеріне қатысты 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қысқаша ақпарат төмендегідей көрсетілуі мүмкін:

	1 айдан аз	1 айдан 3 айдан дейін	3 айдан 12 айдан дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан көп	Пайызсыз	Барлығы
АКТИВТЕР							
Ақша қаражаты және оның баламалары	325,666,988	-	-	-	-	10,312,761	335,979,749
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	-	-	-	-	184,910	184,910
Клиенттерге берілген несиелер	615,004	2,279,640	22,442,744	16,143,616	6,634,113	-	48,115,117
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	72,684,315	7,150,279	3,457,925	4,815,168	-	-	88,107,686
Активтердің барлығы	398,966,307	9,429,919	25,900,669	20,958,784	6,634,113	10,497,671	472,387,462
МІНДЕТТЕМЕЛЕР							
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	-	-	-	-	348,438	348,438
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	382,442,312	11,034,379	16,888,761	24,991	-	9,644,991	420,035,435
Халықаралық қаржы институттары берген қарыздар	89,999	4,618,783	2,314,485	-	-	-	7,023,267
Міндеттемелердің барлығы	382,532,311	15,653,162	19,203,246	24,991	-	9,993,429	427,407,140
Таза позиция барлығы	16,433,996	(6,223,244)	6,697,423	20,933,793	6,634,113	504,242	44,980,322

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ
 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
 (қазақстандық мың теңгеммен)

Негізгі пайыздық қаржылық құралдар бойынша сыйақы мөлшерлемелерін қайта қарау мерзімдеріне қатысты 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қысқаша ақпарат төмендегідей көрсетілуі мүмкін:

	1 айдан аз	1 айдан 3 аяға дейін	3 айдан 12 аяға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан көп	Пайызсыз	Барлығы
АКТИВТЕР							
Ақша қаражаты және оның баламалары	68,777,089	-	-	-	-	11,676,717	80,453,806
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	-	-	-	-	182,812	182,812
Өзге жолынтық кіріс арқылы әділ күн бойынша есепке алынатын қаржы активтері	-	-	34,939	935,330	-	-	970,269
Клиенттерге берілген кредиттер	280,609	1,059,418	8,069,841	6,958,535	6,056,485	-	22,424,888
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	-	-	17,434,101	3,473,569	-	-	20,907,670
Активтердің барлығы	69,057,698	1,059,418	25,538,881	11,367,434	6,056,485	11,859,529	124,939,445
МІНДЕТТЕМЕЛЕР							
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	-	-	-	-	79,509	79,509
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	34,200,985	16,754,575	8,127,974	-	-	23,544,278	82,627,812
Халықаралық қаржы институттары берген қарыздар	343,110	5,577,912	2,309,573	-	-	-	8,230,594
Банктердің қарыздары	-	13,888,271	-	-	-	-	13,888,271
Міндеттемелердің барлығы	34,544,095	36,220,758	10,437,547	-	-	23,623,787	104,826,186
Таза позиция барлығы	34,513,603	(35,161,304)	15,101,334	11,367,434	6,056,485	(11,764,258)	20,113,259

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Орташа тиімді сыйақы мөлшерлемелері

Төмендегі кесте 2022 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайыздық активтер мен міндеттемелер бойынша орташа тиімді сыйақы мөлшерлемелерін көрсетеді:

	2023 ж.		2022 ж.	
	Орташа тиімді сыйақы мөлшерлемесі, %	Орташа тиімді сыйақы мөлшерлемесі, %	Орташа тиімді сыйақы мөлшерлемесі, %	Орташа тиімді сыйақы мөлшерлемесі, %
	Теңге	АҚШ доллары	Теңге	АҚШ доллары
Пайыздық активтер				
Ақша қаражаты және оның баламалары	15.68	2.58	15.54	3.34
Банктердегі шоттар мен депозиттер	14.09	-	-	-
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнымен есепке алынатын қаржы активтері	-	-	3.42	-
Клиенттерге берілген кредиттер	18.55	6.6	16.25	4.17
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	14.64	-	12.64	-
Пайыздық міндеттемелер				
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	-	-	-	-
- Жедел депозиттер	10.96	0.50	10.97	0.56
Халықаралық қаржы ұйымдары берген қарыздар	12.88	-	12.31	-
Банк қарызы	-	-	-	4.55

Сыйақы мөлшерлеменің өзгеруіне сезімталдықты талдау

Сыйақы мөлшерлемелерін қайта қарастыру мерзімдерінің талдауына негізделген сыйақы мөлшерлемелерін өзгерту тәуекелін басқару қаржы активтері мен міндеттемелерінің сезімталдығының мониторингімен толықтырылады. Пайда немесе залал және капиталдың сыйақы мөлшерлемесін (сыйақы мөлшерлемелерін қайта қарастыру тәуекелі) өзгертуге сезімталдығын талдауды (салықтарды шегерумен) табыстылық қисықтарының сыйақы мөлшерлемелерінің ұлғаюына немесе азаюына қарай 100 базистік тармаққа қатар жылжуының оңайлатылған сценарийі мен 2022 және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолданыстағы пайыздық активтер мен міндеттемелер бойынша қайта қарастырылған жайғасымдар негізінде құрылып, төмендегідей ұсынылуы мүмкін:

	2023 ж.		2022 ж.	
	Пайда немесе залал	Капитал	Пайда немесе залал	Капитал
Мөлшерлемелердің азаюына қарай 100 базистік тармаққа қатар жылжу	(104,598)	-	(75,588)	(2,815)
Мөлшерлемелердің ұлғаюына қарай 100 базистік тармаққа қатар жылжу	104,598	-	75,588	(3,277)

Пайда немесе залал және капиталдың сатуға арналған қолда бар қаржы активтерінің сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруі салдарынан әділ құнының өзгерістеріне сезімталдығына жасалған талдау (2023 және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолданыстағы позициялардың және табыстылық қисықтарының сыйақы мөлшерлемелерінің азаюына немесе көбеюіне қарай 100 базистік тармаққа қатар жылжуының ықшамдалған сценарийінің негізінде құрастырылған) төмендегідей көрсетілуі мүмкін:

	2023 ж.		2022 ж.	
	Пайда немесе залал	Капитал	Пайда немесе залал	Капитал
Мөлшерлемелердің азаюына қарай 100 базистік тармаққа қатар жылжу	-	-	-	2,815
Мөлшерлемелердің ұлғаюына қарай 100 базистік тармаққа қатар жылжу	-	-	-	(3,277)

(ii) **Валюта тәуекелі**

Банктің бірнеше шетел валютасында көрсетілген активі мен міндеттемесі бар.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Валюта тәуекелі деген – ол валюталардың айырбастау бағамдары өзгерістерінің салдарынан, өділ құнның немесе болашақтағы ақша қаражаты ағындарының қаржы құралы бойынша өзгерістері тәуекелі. Банк өзінің валюта тәуекеліне шалдыққыштығын хеджирлейді деген фактіне қарамастан, мұндай операциялар хеджирлеу қатынастарын ХҚЕС бойынша белгілеуіне сәйкес келмейді.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің валюта бөлігіндегі құрылымы төмендегідей ұсынылуы мүмкін:

	Теңге	АҚШ доллары	Еуро	Ресей рубльдері	Өзге	Барлығы
АКТИВТЕР						
Ақша қаражаты және оның баламалары	317,712,280	18,031,169	205,666	30,381	253	335,979,749
Банктердегі шоттар мен депозиттер	184,910	-	-	-	-	184,910
Клиенттерге берілген кредиттер	47,948,060	167,057	-	-	-	48,115,117
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	88,107,686	-	-	-	-	88,107,686
Өзге қаржы активтері	205,410	325,895	-	-	8,956	540,261
Активтердің барлығы	454,158,346	18,524,121	205,666	30,381	9,209	472,927,723
МІНДЕТТЕМЕЛЕР						
Банктердегі шоттар мен депозиттері	23,159	323,529	1,750	-	-	348,438
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	401,409,692	18,393,602	203,057	29,084	-	420,035,435
Халықаралық қаржы ұйымдары берген қарыздар	7,023,267	-	-	-	-	7,023,267
Өзге қаржы міндеттемелері	611,177	50,116	83	-	-	661,376
Міндеттемелердің барлығы	409,067,295	18,767,247	204,890	29,084		428,068,516
Таза позиция	45,091,051	(243,126)	776	1,297	9,209	44,859,207

Қаржы активтері мен міндеттемелерінің валюталар тұрғысындағы құрылымы 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төмендегідей ұсынылуы мүмкін:

	Теңге	АҚШ доллары	Еуро	Ресей рубльдері	Өзге	Барлығы
АКТИВТЕР						
Ақша қаражаты және оның баламалары	35,896,621	44,317,367	227,559	11,998	261	80,453,806
Банктердегі шоттар мен депозиттер	94,908	87,904	-	-	-	182,812
БЖТАӨҚ арқылы есепке алынатын қаржылық активтер	970,269	-	-	-	-	970,269
Клиенттерге берілген кредиттер	22,014,114	410,774	-	-	-	22,424,888
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	20,907,670	-	-	-	-	20,907,670
Өзге қаржы активтері	54,645	146,661	-	-	-	201,306
Активтердің барлығы	79,938,227	44,962,706	227,559	11,998	261	125,140,751
МІНДЕТТЕМЕЛЕР						
Банктердегі шоттар мен депозиттері	41,663	33,723	4,123	-	-	79,509
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	51,306,289	31,059,071	250,028	12,424	-	82,627,812

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

	Теңге	АҚШ доллары	Еуро	Ресей рубльдері	Өзге	Барлығы
Халықаралық қаржы ұйымдары берген қарыздар	8,230,594	-	-	-	-	8,230,594
Банк қарызы	-	13,888,271	-	-	-	13,888,271
Өзге қаржы міндеттемелері	491,762	65,661	82	-	-	557,505
Міндеттемелердің барлығы	60,070,308	45,046,726	254,233	12,424	-	105,383,691
Таза позициясы	19,867,919	(84,020)	(26,674)	(426)	261	19,757,060

Салық салынғанға дейінгі пайдаға және қаржы активтерінің құнына негізделген капиталға әсері айырбас бағамының құбылмалылығын талдауды пайдалана отырып есептеледі. 2022 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банк басшылығы 15% валюта бағамының қозғалысы мүмкін деп санайды.

Төмендегі кестеде көрсетілгендей, 2022 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теңге бағамының келесі валюталарға қатысты төмендеуі, төменде көрсетілген капитал мен кірістің немесе залалдың ұлғаюына (азаяуына) келтіруі мүмкін. Бұл талдамалы ақпарат салықтарды шегерумен жүргізіліп, Банктің ойынша есептік кезеңнің аяғында дәлелді түрде мүмкін болатын валюта бағамдарының өзгерістеріне негізделеді. Талдау, барлық басқа ауыспалы шамалар, әсіресе сыйақы мөлшерлемелері, өзгеріссіз қалады деп тұспалдайды.

	2023 ж.		2022 ж.	
	Пайда немесе залал	Капитал	Пайда немесе залал	Капитал
15% АҚШ долларының теңгеге қатысты өсуі	(29,175)	(29,175)	(10,082)	(10,082)
15% евроның теңгеге қатысты өсуі	93	93	(3,201)	(3,201)
15% Ресей рублінің теңгеге қатысты өсуі	156	156	(51)	(51)

(в) Кредит тәуекелі

Кредит тәуекелі – қарыз алушы немесе Банктің контрагенті міндеттемелерін орындамағаннан туындайтын қаржы жоғалтулары тәуекелі. Банк кредит тәуекелін (мойындалған қаржы активтері және мойындалмаған шарт міндеттемелері бойынша) кредит тәуекелінің шоғырлану лимиттерін бекіту және сақтау бойынша талаптарын қамтитын бекітілген саясаттар мен рәсімдерді қолдану арқылы және кредит тәуекеліне белсенді мониторинг жүргізіп отыратын кредит комитетін құру арқылы басқарады. Кредит саясаты Директорлар кеңесімен қарастырылып бекітіледі.

Кредит саясаты төмендегілерді белгілейді:

- кредит өтінімдерін қарастыру және мақұлдау процедураларын;
- қарыз алушылардың (корпоративтік клиенттер мен жеке тұлғалардың) несие төлеу қабілеттігін бағалау әдіснамасын;
- контрагенттердің кредит төлеу қабілеттілігін бағалау әдіснамасын;
- ұсынылған қамтамасыз етуді бағалау әдіснамасын;
- кредит құжаттамасына талаптарын;
- кредиттер мен кредит тәуекелін әкелетін басқа да өнімдерге тұрақты мониторингті жүргізу процедураларын.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Корпоративтік клиенттерден келіп түскен кредит алуға өтінімдерді клиенттермен жұмыс жөніндегі тиісті менеджерлер құрастырады, содан кейін олар заңды тұлға берген портфель үшін жауапкершілік көтеретін Несиелендіру басқармасының қарауына беріледі. Бұл Басқарма талдаушыларының есептемелері бизнестің құрылымдық талдауына және қарыз алушының қаржылық жағдайына негізделеді. Содан кейін өтінімдер мен есептемелер Тәуекелдерді басқару бөлімінде тәуелсіз тексеруден өтеді, ол жерде екінші қорытынды беріледі: бұл ретте кредит саясатының талаптарының тиісінше орындалуы тексеріледі. Кредит комитеті кредит алуға өтінімдерді Несиелендіру Басқармасы, Кешенді қауіпсіздік бөлімі, Келіпдерді бағалау бөлімі, Заң бөлімі және Тәуекелдерді басқару бөлімі ұсынған құжаттардың негізінде кредит алуға өтінімдерді мақұлдайды.

Банк жекелеген кредиттердің күйіне ұдайы мониторинг жүргізеді және өз қарыз алушыларының төлем қабілеттілігін жүйелі түрде қайта бағалайды. Қайта бағалау процедуралары қарыз алушының қаржылық есептілігінің соңғы есепті күнгі жағдай бойынша талдауына немесе қарыз алушының өзі ұсынған не Банктің басқа жолмен алған ақпаратына негізделеді. Бұл ретте әрбір кредитті ұсыну жөніндегі шешімді Кредит комитеті барлық қажетті процедураларды өткізген соң қабылдайды. Бұл ретте келіп түсетін өтінімдер аз болған жағдайда бүкіл несие үдерісін бақылауға мүмкіндік береді.

Жекелеген қарыз алушыларды талдаумен қатар Тәуекелдерді басқару бөлімі кредиттер мен нарықтық тәуекелдердің шоғырлануына қатысты кредиттік тәуекелді жалпы бағалайды.

Кредит тәуекелінің максималды деңгейі әдетте қаржылық жағдай туралы есепте қаржы активтерінің баланстық құнында және танылмаған шартты міндеттемелер сомасында көрсетіледі. Активтер мен міндеттемелерді өзара есепке алу мүмкіндігі өлеуетті кредит тәуекелін төмендетуде айтарлықтай маңызды емес.

Банк секторының ұйымдары тұтастай алғанда қаржы активтері мен шартты міндеттемелерге қатысты туындайтын кредит тәуекеліне ұшырайды. Банктің кредит тәуекелі Қазақстан Республикасында шоғырланған. Кредит тәуекел дәрежесі банк бекіткен тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатқа сәйкес кредиттер бойынша лимиттерді және кредит қабілеттілігін сақтауды қамтамасыз ету мақсатында тұрақты мониторингке ұшырайды.

Есепті күнгі жағдай бойынша кредиттік тәуекелге шалдықшықтың максималды деңгейі төмендегідей көрсетілуі мүмкін:

	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
АКТИВТЕР		
Ақша қаражаты және оның баламалары	335,979,749	80,453,806
Банктердегі шоттар мен депозиттер	184,910	182,812
Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құнымен есепке алынатын қаржы активтері	-	970,269
Клиенттерге берілген кредиттер	48,115,117	22,424,888
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	88,107,686	20,907,670
Өзге қаржы активтері	540,261	201,306
Кредит тәуекеліне ұшыраудың барлық максималды деңгейі	472,927,723	125,140,751

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

2023 жылғы 31 желтоқсанға	1-саты Топтық негізде	2-саты Топтық негізде	3-саты Топтық негізде	3-саты Жеке	Барлығы
Ақша қаражаты және оның баламалары	335,979,749	-	-	-	335,979,749
Банктердегі шоттар мен депозиттер	184,910	-	-	-	184,910
Клиенттерге берілген кредиттер	45,119,387	1,094,636	107,769	1,793,325	48,115,117
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	88,107,686	-	-	-	88,107,686
Өзге қаржы активтері	540,261	-	-	-	540,261
Активтердің барлығы	469,931,993	1,094,636	107,769	1,793,325	472,927,723
2022 жылғы 31 желтоқсанға	1-саты Топтық негізде	2-саты Топтық негізде	3-саты Топтық негізде	3-саты Жеке	Барлығы
Ақша қаражаты және оның баламалары	80,453,806	-	-	-	80,453,806
Банктердегі шоттар мен депозиттер	182,812	-	-	-	182,812
БЖТАӨҚ арқылы есепке алынатын қаржылық активтер	970,269	-	-	-	970,269
Клиенттерге берілген кредиттер	19,241,070	928,342	115,206	2,140,270	22,424,888
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	20,907,670	-	-	-	20,907,670
Өзге қаржы активтері	201,306	-	-	-	201,306
Активтердің барлығы	121,956,933	928,342	115,206	2,140,270	125,140,751

Клиенттерге берілген несиелер бойынша кепілдікті талдау және кредит тәуекелінің шоғырлануын талдау 15-ескертпеде берілген.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банктің кредит тәуекеліне шалдыққыштығы несие тәуекеліне максималды шалдыққыштық деңгейінің 10% асатын борышкерлері болмады (2022 жылғы 31 желтоқсанда: борышкері болмады).

Кредиттік тәуекелдің едәуір үлгіюі

Банк құнсыздануға қатысты талаптарға жататын барлық қаржы активтерінің бастапқы тану сәтінен бастап кредиттік тәуекелдің айтарлықтай артуы меніне мониторингін жүргізеді. Кредиттік тәуекелдің едәуір артуы анықталған жағдайда банк кредит берудің тек келесі 12 ай ғана емес, бүкіл мерзімі ішінде күтілетін кредиттік шығындар көлемінің негізінде бағалау резервінің шамасын есептейді.

Банк тәуекелдер үшін дефолт ықтималдығының уақытша құрылымын анықтау үшін негізгі салым ретінде кредиттік тәуекелді бағалауды пайдаланады. Банк юрисдикция немесе аймақ бойынша, сондай-ақ өнім түрі және қарыз алушы бойынша, сондай-ақ кредиттік тәуекелді жіктеу бойынша талданған кредиттік тәуекелдер бойынша тиімділік және дефолт туралы ақпаратты жинайды. Пайдаланылатын ақпарат бағаланатын портфельге байланысты ішкі және сыртқы болып табылады.

Банк активтер портфеліне кредиттік тәуекелдің айтарлықтай үлгіюін айқындау үшін түрлі критерийлерді пайдаланады. Өлшемдер ретінде дефолт ықтималдықтарындағы сандық өзгерістер де, сапалылары да қолданылады.

Ұжымдық негізде бағаланатын берілген кредиттер бойынша кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюы сегменттелген біртекті портфельдер үшін және бастапқы танылған сәттен бастап 30 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар заемдар үшін белгілі бір шекті мәндерді пайдалана отырып, жеке негізде бағаланатын заемдар үшін сыртқы/ішкі кредиттік рейтингінің 2 (екі) деңгейге төмендеуі (3-сатыда жіктеу үшін қаржылық жағдай нашарлаған кезде қайта құрылымдаудың болуы) кезінде қосымша жеке негізде бағаланатын заемдар үшін бастапқы танылған сәттен бастап 30 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар заемдар, қарыз алушының сапалық және сандық көрсеткіштерінің өзгеруі, кепілді қамтамасыз етудің елеулі нашарлауы және бастапқы тану сәтінен бастап елеулі қаржылық қиындықтардың басқа да объективті куәліктерінің негізінде банк мамандарының сараптамалық қорытындылары.

Үшінші кезең 60-90 күннен астам мерзімі өткен берешек мерзімі кезінде ұжымдық негізде бағаланатын қарыздар үшін, 60 күннен астам мерзімі өткен кезде жеке негізде бағаланатын қарыздар үшін, қаржылық жай-күйінің нашарлауына, ішкі кредиттік рейтингтің және банк мамандарының сараптамалық пікірінің нашарлауына байланысты қайта құрылымдауда айқындалады.

Банк басшылығы есеп беру күніне төмен кредиттік тәуекелі бар кейбір қаржы құралдарының осы саясатты тек егеменді және қаржы мекемелері үшін ғана шығарылған қаржы құралдарына қатысты қолдана отырып, кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғайғаны жоқ деп есептейді. Сыртқы кредиттік рейтинг халықаралық рейтингтік агенттіктер «инвестициялық деңгейдің» анықтамасына баламалы болған кезде қаржы құралының төмен кредиттік тәуекелі бар деп ұйғарылады.

Банк кредиттің едәуір ұлғаюын анықтау үшін пайдаланылатын өлшемдер тиімді болып табылатынына көз жеткізу үшін мониторинг рәсімдерін енгізді, ал бұл кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюы тәуекел бойынша дефолтқа дейін немесе актив 30 күнге кешіктірілген кезде сәйкестендіріледі.

Болжамды ақпаратты ұсыну

Банк артық шығынсыз немесе күш салусыз, кредит тәуекелінің едәуір ұлғаюын бағалау кезінде, сондай-ақ күтілетін кредиттік шығындарды бағалау кезінде қол жетімді болжамды ақпаратты пайдаланады.

Болжамдық элементтерді қосу Банктің күткендерін көрсетеді. Банк саны іске асыру ықтималдығын бағалауға, осы сценарийдің маңыздылығына, мән-жайлар мен макроэкономикалық ортаның өзгеруіне байланысты сценарийлерді қарайды.

Сценарийлерді пайдаланудың мақсаты күтілетін кредиттік шығындарға макроэкономикалық факторлардың бейсызық әсерін модельдеу болып табылады.

Банк қаржы құралдарының портфеліне әсер ететін негізгі көрсеткіштерді анықтап, құжаттады және тарихи деректерді статистикалық талдауды пайдалана отырып, макроэкономикалық ауыспалы және кредиттік тәуекел мен кредиттік шығындар арасындағы өзара байланысты бағалады.

(г) Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі – келісім-шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындау үшін ақша қаражатын немесе сауда қаржы активтерін тартуға қабілетсіздігі. Өтімділік тәуекелі активтер мен міндеттемелер өтеу мерзімдері бойынша сәйкес келмегенде туындайды. Активтер мен міндеттемелердің өтеу мерзімдері және пайыздық мөлшерлемелері бойынша сәйкестік және/немесе бақыланатын сәйкессіздік өтімділік тәуекелін басқаруда негізін қалаушы түс болып табылады. Өткізілетін операциялардың әртүрлі болуының және олармен байланысты белгісіздіктің болуының салдарынан активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдері бойынша толық сәйкестік қаржылық институттар үшін әдеттегі жағдай болып табылмайды. Бұл операциялардың табыстылығын арттыруға мүмкіндік береді, бірақ шығындардың пайда болу тәуекелін жоғарылатады.

Банк, өтеу мерзімдері келгенде барлық міндеттемелерді орындау үшін қажетті болатын ақша қаражатының тұрақты қолда болуын қамтамасыз ету мақсатында, өтімділіктің қажетті деңгейін сақтап отырады. Өтімділікті басқару жөніндегі саясат директорлар кеңесімен қарастырылып, бекітіледі. Банк, өтімділікке қатысты ескерілмеген талаптарға жедел түрде және шұғыл ауытқуларсыз әрекет етуге қабілетті болу үшін, шығарылған міндеттемелік құнды қағаздардан, басқа банктердің ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді депозиттерін, негізгі корпоративтік клиенттер мен жеке тұлғалардың депозиттерінен тұратын қаржыландыру көздерінің өртараптандырылған және

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

тұрақты құрылымын және де жоғары өтімді активтердің өртараптандырылған қоржынын белсенді түрде сақтап қалуға тырысады.

Өтімділікті басқаруға жататын тәуекелдерді басқару бойынша корпоративтік саясат бөлімі төмендегілерден құралады:

- ақша қаражаты ағындарын негізгі валюталар тұрғысында және осы ақша қаражатының ағындарына байланысты өтімді активтердің қажетті деңгейін болжамдаудан;
- қаржыландыру көздерінің өртараптандырылған құрылымын қолдаудан;
- несиелік қаражатының шоғырлануы мен құрылымын басқарудан;
- несиелік қаржыландыру бойынша жоспарларды әзірлеуден;
- ақша ағысы тоқтаған жағдайда қорғау іс-шарасы ретінде оңай іске асыруға болатын жоғары өтімді активтер қоржынын қолдау;
- өтімділік пен қаржыландырудың белгіленген деңгейін сақтап қалу бойынша қор жоспарларын әзірлеуден;
- өтімділік көрсеткіштерінің заңнамалық түрде бекітілген нормативтерге сәйкес келетініне бақылауды жүргізуден.

Қазынашылық бөлімі өзге бөлімшелерден олардың қаржы активтері мен міндеттемелерінің өтімділік құрылымы және болашақта жоспарланатын бизнестен күтілетін ақша қаражаты ағындарын болжамдау туралы ақпарат алады.

Содан кейін қазынашылық бөлімі, жалпы Банк өтімділігінің қажетті деңгейін қамтамасыз ету үшін, қысқа мерзімдік өтімді активтерінің тиісті қоржынын құрайды, ол көбінесе сауда, банктерге берілген қысқа мерзімдік өтімді құнды қағаздардан және басқа да банк аралық өнімдерден тұрады.

Қазынашылық бөлімі күн сайын өтімділік бойынша позиция мониторингін жүргізеді және жүйелі негізде нарық жағдайының қалыпты, сондай-ақ жағымсыз жағдайлардағы алуан түрлі сценарийлерін есепке алумен «стресс-тесттерді» жүргізеді. Қалыпты нарық жағдайларында өтімділік жағдайы туралы есептер жоғары басшылыққа апта сайын жіберіліп отырады. Өтімділікті басқару саясатына қатысты шешімдерді АПБК қабылдайды және Қазынашылық орындайды.

Келесі кесте шарттарда белгіленген қалған өтеу мерзімдері бойынша қаржы міндеттемелері мен несиелік сипаттағы мойындалмаған міндеттемелер бойынша дисконтталмаған ақша қаражаты ағындарын көрсетеді. Төмендегі кестелерде көрсетілген ақша қаражаты ағындарының келіп түсу және шығуының жинақталған мөлшерлері қаржы активтері, міндеттемелері немесе теңгерімнен тысқары міндеттемелер бойынша ақша қаражатының келісімді дисконтталмаған ағындары болып табылады. Қаржылық кепілдіктердің шығарылған шарттарына қатысты кепілдіктердің максималды шамасы кепілдік қолданылуы мүмкін ерте кезеңге жатады.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(Қазақстанның мың теңгемен)

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ету мерзімдері бойынша қаржы міндеттемелеріне талдау төмендегідей көрсетілуі мүмкін:

Талап еткенге дейін және 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	1 жылдан кеп	Ақша	
					қаражаты ағынының есептен шығуының	жиынтық мөлшері
348,438	-	-	-	-	348,438	348,438
16,739,568	253,440,882	149,018,210	12,356,501	87,922	431,643,083	420,035,435
346,653	333,472	1,135,209	1,868,681	6,140,199	9,824,214	7,023,267
414,803	23,754	24,126	48,275	150,418	661,376	661,376
17,849,462	253,798,108	150,177,545	14,273,457	6,378,539	442,477,111	428,068,516
7,954,210	-	-	-	-	7,954,210	2,248,488
25,803,672	253,798,108	150,177,545	14,273,457	6,378,539	450,431,321	430,317,004

Туынды емес қаржы міндеттемелері

Банктердің шоттары мен депозиттері

Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері

Халықаралық қаржы ұйымдары берген қарыздар

Басқа қаржы міндеттемелері

Міндеттемелердің барлығы

Кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелер

Туынды емес қаржы міндеттемелерінің барлығы

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ
 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
 (Қазақстандық мың теңгемен)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өту мерзімдері бойынша қаржы міндеттемелеріне талдау төмендегідей көрсетілуі мүмкін:

	Талап өткенге дейін және 1 айдан аз					Ақша қаражаты ағынының есептен шығуының жиынтық мөлшері		
	1 айдан 3 айдан 3 айдан 6 айға 6 айдан 12 айға 1 жылдан көп	дейін	дейін	дейін	дейін	көп	жылдан	Тенгерімдік күн
Туынды емес қаржы міндеттемелері								
Банктердің шоттары мен депозиттері	79,509	-	-	-	-	-	79,509	79,509
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	57,684,704	18,160,320	4,978,672	3,303,641	56,000	84,183,337	82,627,812	
Халықаралық қаржы ұйымдары берген қарыздар	259,952	293,817	289,524	561,603	7,547,744	8,952,640	8,230,594	
Банк қарыздары	-	13,888,271	-	-	-	13,888,271	13,888,271	
Басқа қаржы міндеттемелері	260,596	18,935	19,053	38,114	220,807	557,505	557,505	
Міндеттемелердің барлығы	58,284,761	32,361,343	5,287,249	3,903,358	7,824,551	107,661,262	105,383,691	
Кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелер	3,575,611	-	-	-	-	-	3,575,611	
Туынды емес қаржы міндеттемелерінің барлығы	61,860,372	32,361,343	5,287,249	3,903,358	7,824,551	111,236,873	108,959,302	

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жеке тұлғалар өзінің мерзімдік депозиттерін банктен көз келген уақытта алуға құқылы, сонымен бірге олар жағдайлардың көбінде есептелген пайыздық кірісті алу құқығынан айырылады. Аталған депозиттер шарттарда қарастырылған өтеу мерзімдеріне сәйкес ұсынылды.

Дегенмен, басшылық мерзімінен бұрын алу опциясының және салымдардың басым бөлігінің талап етілгенге дейінгі шоттарды білдіретініне қарамастан аталған шоттарды салымшылардың саны мен типтері бойынша артаптандыру және Банктің жинаған тәжірибесі бұл шоттардың ұзақ мерзімді және тұрақты қаржыландыру көзі болып табылатынының белгісі болып табылады деп санайды.

Басшылық белгілі бір қаржы активтері мен міндеттемелеріне қатысты ақша қаражаттары ағындарының қозғалысы шартта көрсетілгендерден басшылық ақша қаражаттары ағынының қозғалысын басқаруға өкілетті болғандықтан немесе жиналған тәжірибенің аталған активтер мен міндеттемелер бойынша ақша қаражаттары ағындарының қозғалу мерзімдерден өзгеше болуы мүмкін болғандықтан өзгеше болуы мүмкін деп есептейді.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ
 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
 (қазақстандық мың теңгемен)

Кестеде 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепте танылған сомаларды өтеу мерзімдері бойынша талдау келтірілген.

	Талап еткенге дейін және 1 айдан аз					1 айдан 3 айдан дейін		3 айдан 12 айға дейін		1 жылдан 5 жылға дейін		5 жылдан жоғары		Өтеу мерзімінсіз		Мерзімі кешіктірілге н		Барлығы
	Талап еткенге дейін және 1 айдан аз	1 айдан 3 айдан дейін	3 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан жоғары	Өтеу мерзімінсіз	Мерзімі кешіктірілге н	Барлығы										
Туынды емес активтер																		
Ақша қаражаты және оның баламалары	335,979,749	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	335,979,749
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	184,910	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	184,910
Клиенттерге берілген кредиттер	565,749	2,264,272	22,615,809	16,034,787	6,589,390	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48,115,117
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	72,684,314	7,150,279	3,457,925	4,815,168	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88,107,686
Өзге активтер	534,971	860	2,582	1,848	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	540,261
Активтердің барлығы	409,764,783	9,600,321	26,076,316	20,851,803	6,589,390	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	472,927,723
Туынды емес қаржы міндеттемелері																		
Банктердегі шоттар мен депозиттер	348,438	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	348,438
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	16,727,770	247,685,656	155,564,050	31,578	26,381	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	420,035,435
Халықаралық қаржы ұйымдары берген қарыздар	337,962	231,327	2,100,984	4,352,994	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,023,267
Өзге міндеттемелер	414,804	23,754	72,400	150,418	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	661,376
Міндеттемелердің барлығы	17,828,974	247,940,737	157,737,434	4,534,990	26,381	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	428,068,516
Таза позиция	391,935,809	(238,340,416)	(131,661,118)	16,316,813	6,563,009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44,859,207

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ
 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
 (Қазақстанның мың теңгемен)

Кестеде 2022 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы есепте танылған сомаларды өтеу мерзімдері бойынша талдау келтірілген:

	Талап өткенге дейін және 1 айдан аз					1 айдан 3 айға дейін		3 айдан 12 айға дейін		1 жылдан 5 жылдан жоғары		Өтеу мерзімінсіз		Барлығы
	Талап өткенге дейін және 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылдан жоғары	5 жылдан жоғары	Өтеу мерзімінсіз	Мерзімі кешіктірілген	Н						
Туынды емес активтер														
Ақша қаражаты және оның баламалары	80,453,806	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80,453,806
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	-	182,813	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	182,813
БЖТӘВҚ арқылы еселке алынатын қаржы активтері	-	-	34,939	935,330	-	-	-	-	-	-	-	-	-	970,269
Клиенттерге берілген кредиттер	340,885	1,059,418	8,075,542	6,798,530	6,056,485	-	-	94,028	-	-	-	-	-	22,424,888
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	-	-	17,434,101	3,473,569	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20,907,670
Өзге активтер	142,342	214	56,928	1,822	-	-	-	-	-	-	-	-	-	201,306
Активтердің барлығы	80,937,033	1,059,632	25,784,323	11,209,251	6,056,485	-	94,028	-	-	-	-	-	-	125,140,752
Туынды емес қаржы міндеттемелері														
Банктердегі шоттар мен депозиттер	79,509	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79,509
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	57,684,705	16,754,575	8,132,532	56,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	82,627,812
Халықаралық қаржы ұйымдары берген қарыздар	388,775	230,816	692,449	6,918,554	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,230,594
Банк қарыздары	-	13,888,271	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,888,271
Өзге міндеттемелер	260,596	18,935	57,167	220,807	-	-	-	-	-	-	-	-	-	557,505
Міндеттемелердің барлығы	58,413,585	30,892,597	8,882,148	7,195,361	-	-	-	-	-	-	-	-	-	105,383,691
Таза позиция	22,523,448	(29,832,965)	16,902,175	4,013,890	6,056,485	-	94,028	-	-	-	-	-	-	19,757,061

КАПИТАЛДЫ БАСҚАРУ

ҚР ҰБ Банк капиталына қойылатын талаптардың орындалуын бекітеді және бақылайды.

Банк капитал ретінде кредиттік ұйымдардың капиталын құрайтын баптар ретіндегі заңнамаға сәйкес анықталған баптарды белгілейді. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1 деңгейдегі капиталдың төуекелдіктер бойынша өлшенген активтер, шартты міндеттемелер мен операциялық және нарықтық төуекелдіктерге қатынасының минималды белгіленген деңгейі 0,075 (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 0.075), ал жалпы капиталдың төуекелдіктер бойынша өлшенген активтер, шартты міндеттемелер мен операциялық және нарықтық төуекелдіктерге қатынасының минималды деңгейі 0,10 құрады (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 0.10).

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банк капитал деңгейіне қойылатын барлық нормативтік талаптарды орындады, бұл ретте 1-деңгей капиталының төуекел дәрежесі, шартты міндеттемелер, операциялық және нарықтық төуекел ескеріліп салмақталған активтер мөлшеріне минималды деңгейі 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 0.980 (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 0.893), ал капиталдың жиынтық мөлшерінің төуекел дәрежесі, шартты міндеттемелер, операциялық және нарықтық төуекелдер ескеріліп салмақталған активтер мөлшеріне минималды деңгейі 0.980 құрайды (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 0.893).

28. КРЕДИТТІК СИПАТТАҒЫ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

(а) Кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелер

Банк өзінің үшінші тұлғалардың алдындағы міндеттемелерінің орындалуын қамтамасыз ету мақсатында банктік кепілдік береді және аккредитивтер ашады. Аталған келісімдер міндеттемелердің лимиттерін белгілейді және бес жылдық өрекет мерзімі бар.

Банк қаржылық кепілдіктерді, кредиттік шартты міндеттемелерді және аккредитивтерді ұсыну кезінде клиенттерге кредит беру кезіндегі саясатты және төуекелдерді басқару процедураларын пайдаланады.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банктің 7,860,511 мың теңге (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 3,545,348 мың теңге) сомасына кредиттік желі беруге қатысты өтелмеген келісім-шарттық шартты міндеттемелері және 93,699 мың теңге сомасына (2022 жылғы 31 желтоқсанда: 30,263 мың теңге) кепілдіктер мен аккредитивтері бар.

(б) Аяқталмаған сот қараушылығы

Банк басшылығында қандай болсын нақты немесе аяқталмаған сот қараушылықтары туралы, және де Банкке қарсы қойылуы мүмкін болжамды талап-арыздар туралы ешқандай мәлімет жоқ.

(в) Сақтандыру

Қазақстан Республикасында сақтандыру қызметтерінің нарығы даму кезеңінде болғандықтан, басқа елдерде қолданылатын сақтандыру қорғанысының көптеген нысандары Республикада өлі қол жетімді емес. Банк жабдықты, қызметінің уақытша тоқтатылуын немесе Банк мүлігін пайдалану салынан немесе Банк қызметіне байланысты басқа да жағдайларда келтірілген мүліктік немесе экологиялық бөлігінде үшінші тұлғалардың жауапкершілігіне қатысты толық көлемде сақтандыруды іске асырған емес.

Банк электрондық және компьютерлік қылмыстардан банк төуекелдерін кешенді сақтандыру шартын жасасты. Сақтандырушы «Номад Иншуранс» СК» АҚ болып табылады. Шарт оған қол қойған күннен бастап 12 айға дейін жарамды.

Банк өз қызметін жеткілікті деңгейге дейін сақтандырмаған жағдайда келтірілген залалдың немесе белгілі бір активтердің жоғалуының банктің қызметі мен қаржылық жағдайына айтарлықтай кері әсер тигізу төуекелі бар.

(г) Салық міндеттемелері

Қазақстан Республикасының салық жүйесі дамуын жалғастырып, жиі өзгеріп тұратын нормативтік құжаттардың, нормативтік құжаттарға ресми түсініктемелер мен сот органдары шешімдерінің бар болуымен сипатталады, олардың өрекеті кейде кері күшіне ие болып, олардың құрамында салық органдарының тарапынан әр түрлі түсіндірілуге ашық қарама-қайшы тұжырымдамалар бар. Салықтарды дұрыс есептеу құзырына айтарлықтай айыппұлдар, тұрақсыздық төлемдері мен

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

пайыздарды салу жататын органдар тарапынан қарастыру мен жете тексерулердің заты болып табылады. Салық жылы салық органдардың тарапынан тексеру үшін одан кейінгі бес күнтізбелік жыл ішінде ашық болады. Сонымен қатар, салық жылы одан да ұзақ уақыт кезеңі ішінде ашық болып қалуы мүмкін.

Аталған мән-жайлар басқа мемлекеттердегі ұқсас тәуекелдіктерді елеулі деңгейде арттыратын Қазақстан Республикасы үшін салық тәуекелдіктердің пайда болуына алып келеді. Банк басшылығының пікірінше салықтық міндеттемелер толығымен осы қаржылық есептілікте Қазақстан Республикасының қолданыстағы салық заңнамасының, нормативтік құжаттардың ресми комментарийлері мен сот органдарының шешімдерінің жетекшілігін түсіндіру арқылы көрсетілген. Алайда салық заңнамасын түрлі реттеуші органдармен түрліше түсіндіру жетекшіліктің пікірінен өзгеше болатындығын ескере отырып, реттеуші органдардың тарапынан мәжбүрлі түрде әрекет етуді қолданған жағдайда, олардың осы қаржылық есептілігіне деген әсері елеулі болуы ықтимал.

29. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРДЫҢ АРАСЫНДАҒЫ ОПЕРАЦИЯЛАР**(а) Бақылау қатынастары**

Банктің бас компаниясы «Shinhan Bank» (Сеул, Корея Республикасы) АҚ болып табылады. Банктің бас компаниясы сыртқы пайдаланушыларға қолжетімді қаржылық есептілікті дайындайды.

Банктің соңғы бас кәсіпорны Shinhan Financial Group Co. Ltd болып табылады. Ол Банктің қызметін өз білгенінше және өз мүддесінде бағыттауға құқылы.

(б) Директорлар кеңесі және Басқарма мүшелерімен жасалатын операциялар

«Қызметкерлерге жұмсалған шығындар» бабына енгізілген сыйақының 2022 және 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі жалпы мөлшері төмендегідей көрсетілуі мүмкін:

	2023 ж.	2022 ж.
Директорлар кеңесі	11,865	7,864
Басқарма	322,607	321,156
	334,472	329,020

2022 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоттар бойынша қалдықтар мен Директорлар кеңесінің және Басқарманың мүшелерімен жасалған операциялар бойынша сыйақының орташа мөлшерлемелері төмендегідей болды:

Қаржылық жағдай туралы есеп	2023 ж.	Орташа сыйақы мөлшерлемесі, %	2022 ж.	Орташа сыйақы мөлшерлемесі, %
Өзге активтер	1,278	-	1,442	-
Ағымдағы шоттар мен депозиттер	(43,116)	0.98	(58,915)	1.26
Өзге міндеттемелер	(51,224)	-	(42,493)	-

31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Директорлар кеңесі және Басқарманың мүшелерімен жасалған операциялар бойынша пайданың немесе залалдың құрамына кіргізілген сомалар төмендегідей көрсетілген:

Пайда немесе залал және өзге жиынтық кіріс туралы есеп	2023 ж.	2022 ж.
Шетел валютасымен жасалатын операциялардан түскен кіріс/ (шығын)	818	1,014
Комиссиялық кірістер/ (шығыстар)	233	311
Пайыздық шығыстар	603	766
Өзге жалпы шаруашылық және өкімшілік шығыстар	2,414	639

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Басқа байланысты тараптармен жасалған операциялар

2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоттар бойынша қалдықтар мен тиісті орташа сыйақы мөлшерлемелері, сондай-ақ көрсетілген күндері аяқталған жыл үшін басқа байланысты тараптармен жасалған операциялар бойынша тиісті пайда немесе залал төмендегілерді құрады:

	Бас банк		Өзге байланысты тараптар	
	2023 жыл	Орт. сыйақы мөлшерлеме сі,%	2023 жыл	Орт. сыйақы мөлшерлемес і,%
Қаржылық жағдай туралы есеп				
АКТИВТЕР				
Ақша қаражаты және оның баламалары				
- Еуромен	-		16,273	
- басқа валютада	-		253	
Клиенттерге берілген кредиттер				
- теңгемен	-	-	12,398,039	16.91
МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Банктердегі шоттар мен депозиттер				
- теңгемен	23,159		-	
- АҚШ долларымен	323,529		-	
-евромен	1,750		-	
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері				
- теңгемен	-	-	526,317	5.98
- АҚШ долларымен	-	-	509	0.41
Өзге міндеттемелер				
- теңгемен	4,496		119	
- АҚШ долларымен	30,304		-	
Қаржылық жағдай туралы есепте танылмаған баптар				
Алынған кепілдіктер*				
- теңгемен	3,400,000		1,500,000	
- АҚШ долларымен	5,409,264		2,500,080	
Кредит желісі	-		30,000,000	

	Бас банк		Басқа байланысты тараптар	
	2023 жыл	Орт. сыйақы мөлшерлеме сі,%	2023 жыл	Орт. сыйақы мөлшерлемес і,%
Пайда немесе залал және өзге жиынтық кіріс туралы есеп				
Шетел валютасымен жасалған операциялардан түскен кіріс	467		5,599	
Пайыздық кірістер	-		858,800	
Пайыздық шығыстар	-		175,749	
Комиссиялық кірістер	3,317		8,675	
Комиссиялық шығыстар	32,583		131,566	
Басқа жалпышаруашылық және өкімшілік шығыстар	88,305		-	

*2023 жылғы 29 желтоқсандағы жағдай бойынша алынған кепілдіктерге негізгі банк ұсынған теңгедегі және АҚШ долларындағы және корпоративтік клиенттерге берілген несиелер бойынша кепілдіктер кіреді. Кепілдіктер пайызсыз, кепілдіктердің қолданылу мерзімі 2024 жылдың 25 сәуірі, 2024 жылдың 17 маусымы, 2026 жылдың 5 қазаны, 2026 жылдың 30 желтоқсаны. Басқа байланысты тараптардан алынған кепілдік Shinhan Financial Group Co. Ltd тобына кіретін компания өзінің Қазақстандағы еншілес ұйымына берген қарыз бойынша берген теңгемен

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Берілген кепілдікті қамтиды. Кепілдік пайызсыз, кепілдіктің қолданылу мерзімі 2024 жылдың 22 наурызы және 2024 жылдың 23 тамызы.

	Бас банк		Басқа байланысты тараптар	
	2022 жыл	Орт. сыйақы мөлшерлеме сі, %	2022 жыл	Орт. сыйақы мөлшерлемес і, %
Қаржылық жағдай туралы есеп				
АКТИВТЕР				
Ақша қаражаты және оның баламалары				
- Евромен	-		112,537	
- басқа валютада	-		261	
Клиенттерге берілген кредиттер				
- теңгемен	-	-	1,476,161	14.96
МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Банктердегі шоттар мен депозиттер				
- теңгемен	41,663		-	
- АҚШ долларымен	33,723		-	
- евромен	4,123		-	
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері				
- теңгемен	-	-	445,523	5.9
- АҚШ долларымен	-	-	26,678	0.5
Банк қарыздары				
- АҚШ долларымен	13,888,271	4.55	-	-
Өзге міндеттемелер				
- теңгемен	25,260		112	
- АҚШ долларымен	60,479		-	
Қаржылық жағдай туралы есепте танылмаған баптар				
Алынған кепілдіктер*	3,816,385		1,500,000	
Кредит желілері	-		100,000,000	

	Бас банк		Басқа байланысты тараптар	
	2022 жыл	Орт. сыйақы мөлшерлеме сі, %	2022 жыл	Орт. сыйақы мөлшерлемес і, %
Пайда немесе залал және өзге жиынтық кіріс туралы есеп				
Шетел валютасымен жасалған операциялардан түскен кіріс	7,208	-	2,890	-
Пайыздық кірістер	-	-	182,592	-
Пайыздық шығыстар	8,871	-	27,870	-
Комиссиялық кірістер	3,980	-	5,864	-
Комиссиялық шығыстар	195,451	-	5,485	-
Басқа жалпышаруашылық және өкімшілік шығыстар	78,584	-	-	-

*Басқа байланысты тараптардан алынған кепілдік Shinhan Financial Group Co. Ltd тобына кіретін компания өзінің Қазақстандағы еншілес ұйымына берген қарыз бойынша берген теңгемен берілген кепілдікті қамтиды. Кепілдік пайызсыз, кепілдіктің қолданылу мерзімі 2024 жылдың 22 наурызы және 2024 жылдың 23 тамызы.

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ
2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

30. ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӨДІЛ ҚҰН ЖӘНЕ ЕСЕП ЖІКТЕМЕСІ

(a) Есеп жіктемесі және өділ құны

Төмендегі кесте қаржы активтері мен міндеттемелерінің 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теңгерімдік және өділ құнын көрсетеді:

	Амортизациялан ған құны	Кредиторлар және дебиторлық берешек	Өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құнымен есепке алынатын	Амортизацияланға н құны бойынша есепке алынатын басқалар	Теңгерімдік құнның барлығы	Өділ құн
Қаржы активтері						
Ақша қаражаты және оның баламалары	-	335,979,749	-	-	335,979,749	335,979,749
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	184,910	-	-	184,910	184,910
Өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құнымен есепке алынатын қаржы активтері						
Клиенттерге берілген кредиттер	-	38,312,975	-	-	38,312,975	38,312,975
- корпоративтік клиенттерге берілген	-	38,312,975	-	-	38,312,975	38,312,975
- бөлшек сауда клиенттеріне берілген	-	9,802,142	-	-	9,802,142	9,802,142
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	88,107,686	-	-	-	88,107,686	88,107,686
Өзге қаржы активтері	540,261	-	-	-	540,261	540,261
	88,107,686	384,820,037	-	-	472,927,723	469,390,817
Қаржы міндеттемелері						
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	-	-	348,438	348,438	348,438
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	-	-	-	420,035,435	420,035,435	420,035,435
Халықаралық қаржы ұйымдары берген қарыздар	-	-	-	7,023,267	7,023,267	7,023,267
Өзге қаржы міндеттемелері	-	661,176	-	200	661,376	661,376
	-	661,176	-	427,407,340	428,068,516	428,068,516

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ
 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
 (қазақстандық мың ләңгеммен)

Төмендегі кесте 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық активтер мен міндеттемелердің баланстық және өділ құнын көрсетеді:

	Амортизациялан ған құны	Кредиторлар және дебиторлық берешек	Өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құнымен есепке алынатын есепке алынатын басқалар	Амортизацияланға н құны бойынша есепке алынатын басқалар	Тенгерімдік құн жиыны	Өділ құн
Қаржы активтері						
Ақша қаражаты және оның баламалары	-	80,453,806	-	-	80,453,806	80,453,806
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	182,812	-	-	182,812	182,812
Өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құнымен есепке алынатын қаржы активтері	-	-	970,269	-	970,269	970,269
Клиенттерге берілген кредиттер						
- корпоративтік клиенттерге берілген	-	13,728,483	-	-	13,728,483	13,728,483
- бөлшек сауда клиенттеріне берілген	-	8,696,405	-	-	8,696,405	8,696,405
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	20,907,670	-	-	-	20,907,670	19,986,943
Өзге қаржы активтері	-	201,306	-	-	201,306	201,306
	20,907,670	103,262,812	970,269	-	125,140,751	126,425,986
Қаржы міндеттемелері						
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	-	-	79,509	79,509	79,509
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	-	-	-	82,627,812	82,627,812	82,627,812
Халықаралық қаржы ұйымдары берген қарыздар	-	-	-	8,230,594	8,230,594	8,230,594
Банк қарыздары	-	-	-	13,888,271	13,888,271	13,888,271
Өзге қаржы міндеттемелері	-	557,305	-	200	557,505	557,505
	-	557,305	-	104,826,386	105,383,691	105,383,691

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

Әділ құнын бағалау активті сатқан кезде түсетін немесе бағалау күніне нарық қатысушыларының арасында ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операцияның талаптарында міндеттемелерді беру кезінде төленуі ықтимал құнын анықтауға бағытталған. Алайда белгісіздік пен субъективтік пікірлерді пайдалануды ескере отырып, әділ құны активтерді дереу сату немесе міндеттемелерді беру шеңберінде жүзеге асырылатын құн ретінде түсіндірілмеуі қажет.

Белсенді нарықта айналатын қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құны нарықтық котировкаларға немесе дилерлік бағаларға негізделеді. Банктің барлық басқа қаржылық құралдарының әділ құнын Банк бағалау әдістерін пайдаланып анықтайды.

Бағалау әдістеріне бағалау күніне нарық қатысушыларының арасында ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операцияны жүргізу кезінде құнын көрсететін әділ құнын бағалау әдісіне қол жеткізу жатады. Бағалау барысында пайдаланылатын ой-пікірлер мен деректерге тәуекелдікке қатысы жоқ және базалық пайыздық мөлшерлемені, кредиттік спрэдтер мен дисконттау мөлшерлемелерін бағалау үшін қолданылатын басқа түзетулер, акциялар мен облигациялардың котировкалары, валюталық бағамдар, қор индекстері, сонымен бірге болжалды баға ауытқулары мен оларды салыстыру кіреді. Бағалау әдістері нарықтың тәуелсіз қатысушылары анықтай алатын есеп күніндегі жағдайы бойынша қаржы құралының әділ құнын анықтауға бағытталған.

Басшылық корпоративтік клиенттерге берілген теңгедегі қарыздардың әділ құнын бағалау бойынша ақша қаражатының болашақ ағындарын дисконттау үшін 19.47% және 21.93% (2022 жылы: 17.80% және 18.82%) дисконттау мөлшерлемесі бойынша жіберулерді және бөлшек клиенттерге берілген қарыздарды тиісінше 6.80% (2022 жылы: 5.20%), корпоративтік клиенттерге берілген АҚШ долларындағы қарыздардың әділ құнын бағалау бойынша ақша қаражатының болашақ ағындарын дисконттау үшін пайдаланды.

(б) Әділ құнды бағалау иерархиясы

Банк әділ құнды көрсетілген бағалауларды қалыптастыру кезінде қолданылатын деректердің маңыздылығын ескеретін әділ құнды бағалаудың келесі иерархиясын пайдаланып бағалайды:

- 1-деңгей: ұқсас қаржы құралдарына қатысты белсенді нарықтағы (түзетілмеген) баға белгіленімі.
- 2-деңгей: тікелей (яғни белгіленімдер) немесе жанама (яғни белгіленімдерден туындаған деректер) қолжетімді болып табылатын 1-деңгейге жататын котировкалардан басқа деректер. Бұл санатқа мыналарды пайдаланып бағаланатын құралдар жатады: ұқсас құралдар үшін белсенді нарықтардағы нарықтық баға белгіленімдерді, белсенді нарықтар болып қарастырылмайтын нарықтардағы ұқсас құралдар үшін нарықтық белгіленімдердің, немесе қолданылатын деректерінің барлығы қадағаланатын бастапқы деректерге тікелей немесе жанама негізделетін басқа бағалау әдістерін.
- 3-деңгей: қолжетімді болып табылмайтын деректер. Бұл санатқа қадағаланатын бастапқы деректерге негізделмеген ақпарат қолданылып бағаланатын құралдар жатады, бұл ретте мұндай қадағаланатын деректер құралды бағалауға айтарлықтай өсер етеді. Бұл санатқа құралдардың арасындағы айырмашылықты көрсету үшін маңызды қадағаланбайтын белгіленімдерді немесе пайымдауларды пайдалану талап етілетін ұқсас құралдар үшін котировкалардың негізінде бағаланатын құралдар жатады.

Банк әділ құнды анықтауға қатысты өзіндік бақылау жүйесін қалыптастырған. Көрсетілген жүйеге фронт-кеңсе жетекшілігіне тәуелсіз қызмет атқаратын Тәуекелдерді басқару бөлімі кіреді. Аталған бөлім Қаржы блогының жетекшісіне есеп береді. Негізінен сауда және инвестициялық операциялардың нәтижелерін және әділ құнның барлық ағымдағы бағаларын тәуелсіз тексеруге жауапты құрылымдық бөлімше болып есептелінеді. Бақылаудың арнайы механизмдеріне жатады:

- бақыланатын котировкаларды тексеру;
- бағалау модельдері бойынша қайта есептеу;
- жаңа модельдерді және модельдерге қатысты өзгерістерді тексеру мен мақұлдау үдерісі;
- тоқсан сайынғы тексеру, бақыланатын нарық мәмілелеріне қатысты модельді бэк-тестілеу;
- бағалаудағы ағымдағы күн сайынғы өзгерістерді талдау мен зерделеу;

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

- басқарма тарапынан ағымдағы бақыланбайтын деректерді, бағалау түзетулерін, өткен аймен салыстырғанда 3-деңгейге қатысты құралдардың өділ құнын бағалаудағы елеулі өзгерістерді тексеру.

Қаржы нарықтарының басқармасы өділ құнды бағалау үшін үшінші тұлғалардың, соның ішінде бағалар мен брокерлердің нарықтық котировкаларын қосқандағы ақпаратты бағалап, үшінші тұлғалардан алған растауды құжатпен дәлелдейді. Бұл іс-әрекет ХҚЕС талаптарына және төменде көрсетілген іс-әрекеттерді жүзеге асыруда осы секілді бағалауға қатысты қорытындыны растау мақсатында пайдаланылады:

- бағалар немесе брокерлердің нарықтық котировкалар туралы ақпаратты Банк қаржы құралдарына баға белгілеу кезінде пайдалану үшін растау;
- нақты нарық мәмілелерінің түрінде белгілі шепне қарай өділ құнын бағалау қандай жолмен алынғандығын түсіну;
- ұқсас құралдардың котировкасы өділ құнын бағалау мақсатында көрсетілген котировкалар қандай жолмен бағалануы тиіс құралдардың сипаттамасын есепке ала отырып түзетілуі ықтимал екендігін анықтау;
- ұқсас қаржы құралдарына қатысты бірқатар котировкаларды пайдаланған кезде көрсетілген котировкаларды пайдалана отырып, өділ құн қандай жолмен анықталғандығын анықтау.

Бағалаумен байланысты елеулі сұрақтар міндетті түрде Банк Басқармасына хабарланады.

Ары қарай кестеде өділ құны иерархия деңгейлері бойынша 2022 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өділ құны көрсетілетін қаржы құралдарының деректері келтірілген. Сомалар қаржылық жағдай туралы есепте келтірілген сомаларға негізделеді.

	2-деңгей	
	31.12.2023 ж.	31.12.2022 ж.
Өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құн бойынша ескерілетін қаржы активтері		
- борыштық бағалы қағаздар	-	970,269

Төмендегі кестелерде 2022 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өділ құн иерархиясы деңгейлерінің қимасында өділ құн бойынша бағаланбайтын қаржы құралдарының өділ құнына жасалған талдау келтірілген:

2023 жыл	2-деңгей	3-деңгей	Өділ құны	Теңгерімдік құн
Қаржы активтері				
Банктердегі шоттар мен депозиттер	184,910	-	184,910	184,910
Клиенттерге берілген кредиттер	45,144,534	-	45,144,534	48,115,117
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	87,541,363	-	87,541,363	88,107,686
Өзге қаржы активтері	540,261	-	540,261	540,261
	133,411,068	-	133,411,068	136,947,974
Қаржы міндеттемелері				
Банктердің шоттары мен депозиттері	348,438	-	348,438	348,438
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	420,035,435	-	420,035,435	420,035,435
Халықаралық қаржы ұйымдарының берген қарыздары	7,023,267	-	7,023,267	7,023,267
Өзге қаржы міндеттемелері	661,376	-	661,376	661,376
	428,068,516	-	428,068,516	428,068,516

«ШИНХАН БАНК ҚАЗАҚСТАН» АҚ2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(қазақстандық мың теңгемен)

2022 жыл	2-деңгей	3-деңгей	Өділ құны	Теңгерімдік құн
Қаржы активтері				
Банктердегі шоттар мен депозиттер	182,812	-	182,812	182,812
Клиенттерге берілген кредиттер	24,630,850	-	24,630,850	22,424,888
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	19,986,943	-	19,986,943	20,907,670
Өзге қаржы активтері	201,306	-	201,306	201,306
	45,001,911	-	45,001,911	43,716,676
Қаржы міндеттемелері				
Банктердің шоттары мен депозиттері	79,509	-	79,509	79,509
Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері	82,627,812	-	82,627,812	82,627,812
Халықаралық қаржы ұйымдарының берген қарыздары	8,230,594	-	8,230,594	8,230,594
Банк қарызы	13,888,271	-	13,888,271	13,888,271
Өзге қаржы міндеттемелері	557,505	-	557,505	557,505
	105,383,691	-	105,383,691	105,383,691

1-деңгей: ақша қаражаты және оның баламалары 2023 жылғы 31 желтоқсанда: 335,979,749 мың теңгені құрады (31.12.2022 жылға: 80,453,806 мың теңге)

31. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

YiB бағдарламасы бойынша 2023 жылдың соңында ЕҚДБ-мен қол қойылған несиелік келісім шеңберінде 8 млн АҚШ доллары сомасында Банк 2024 жылдың наурыз айында 4 миллион АҚШ доллары сомасында 1 транш тартты.

Банкте қаржылық есептілікті бекіту күніне дейін болған, қаржылық есептілікке ескертулерде түзетуді немесе ашуды талап ететін басқа оқиғалар болмайды.